

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.
Telefonszámok: T. 242—49. T. 233—82.

A FALUSZÖVETSÉG LAPJA

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési árak: Egész évre 8 P.
Félévre 4 P. Negyedévre 2 P.
Egyes szám ára 20 fillér.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 18. szám.

Vasárnap, április 29.

A jubiláló miniszterelnök.

Hét esztendeje mult április 15-én, hogy sok kísérletezés és sok belső politikai bonyodalom után Bethlen István gróf került a magyar kormány élére és vette át a megcsontított állam ügyeinek vitelét. Ebből az alkalomból a miniszterelnök számos hívei melegen ünnepelték őt, ellenfelei pedig majdnem egyhangulag elismerték, hogy a lepergett hét esztendő Bethlen István politikai sikereinek egész sorozatát jelenti.

Valóban csodával határos mindaz, ami ez alatt a hét esztendő alatt történt. Zűrzavar, felfordulás, fejetlenség jellemezte a politikai helyzetet, mikor Bethlen István jött. Egyik politikai botrány és külpolitikai balfogás a másikat követte, nemcsak királypucs, egyéni akciók és más hasonló forradalmi izü jelenségek veszélyeztették az országot, hanem revolver is dördült el a nemzetgyűlés nyílt ülésén. A spekuláció valósággal tivornyákat ült, az élelmesebbek vagyonokat kerestek napok alatt, az ország zömének pedig a mindennapi kenyér sem volt biztos.

És, ime, ma a magyar pénz egyike a legszilárdabb valutáknak, az államháztartás rendbejött, a konszolidáció teljes lett. Ma már észrevett minket a világ, ma már hatalmas jóakarókra és barátokra támaszkodhatunk a határokon túl is és ellenségeink,

akik elnyeléssel fenyegettek, ma már egészen más hurokat pengetnek. Letört a konjunkturás spekuláció, visszanyerte jogát és trónját a becsületes munka.

Semmi esetre sem dicsekedhetnénk ezzel, semmi esetre sem várhatnánk az elmúlt hét esztendő után fokozatosan jobb esztendőket, ha a kormány élén nem hivatott erőskezű államférfiu és képzett diplomata áll. Még azt sem remélhetnők, hogy a külföld egyes tényezői mellettünk foglaljanak állást, mert ennek talaját is elő kellett készíteni és ezt az előkészítő munkát tagadhatatlanul Bethlen István végezte el.

Olyan igazságok ezek, amelyeket senki sem tagadhat és amelyeket a történelem is fel fog jegyezni és pedig úgy, mint Bethlen István grófnak nem muló érdemét. De az is igaz, hogy a vezér nem tudott volna sikereket elérni megértő hadsereg nélkül! És ha ezt a tényt megállapítjuk, úgy, ahogyan az igazságnak megfelelően megállapítanunk kell, akkor az érdemből a hadseregnek is részt kell juttatnunk.

Ezt a hadsereget pedig a magyar föld népe állította önkéntesen Bethlen István mögé! A magyar föld népének képviselői, a katonai lapárti képviselők voltak azok, akik felismerve a miniszterelnökben a gondviselésadta államférfit, erős elhatározással ál-

Olasz vendégek Budapesten.

lottak melléje, vezérükké tették és soha egy pillanatra sem tántorodtak el tőle. A magyar földmivelő nép képviselői voltak az a szikla, amelyre a miniszterelnök a maga hatalmas politikáját felépítette. A magyar föld népe tehát közvetve az, aki a hatalmat és erőt ennek a politikának mindenkor biztosította.

A magyar föld népének ezt az érdemét épp úgy fel fogja jegyezni a történelem, mint azt, hogy a vezér minden tekintetben megfelelt a beléje helyezett bizalomnak és a romokon megépítette az utat, amelyen most már törhetetlen reménységgel és akarat-erővel haladhat a nemzet a nagy célok felé.

Olasz vendégek ünneplése Magyarországon.

Kedden, április hó 17-én, délben, az olasz parlamentnek, a politikai, gazdasági és kulturális életnek huszonhattu csoportja érkezett Budapestre a Déli Vasut pályaudvarán, ahol a kormányzó, a kormány, a főváros, a különböző hatóságok képviselői és az Egységspárt díszes fogadóbizottsága meleg és szeretetteljes fogadtatásban részesítették olasz barátainkat, akik egyébként itt tartózkodásuk idejére az Egységspárt vendégei.

A fellobogózott pályaudvaron lezajlott fogadtatás alkalmával, amelyet a hatalmas közönség viharos olaszbarát tüntetése tett még bensőbbé, Puky Endre képviselőházi alelnök üdvözölte az olasz csoportot, amelynek nevében Cippico szenátor köszönte meg az üdvözlést.

Este az Egységspárt Esterházy-utcai helyiségében, amelyet délszaki növények, olasz és magyar zászlók, az olasz királyt, Mussolinit, Olaszországot és az olasz-magyar barátságot éltető felirások díszítettek, vacsorát adott az olasz vendégek tiszteletére, akiket itt Almásy László ügyvezető pártelnök fogadott.

A vacsorán Bethlen István gróf miniszterelnök mondta az első felköszöntőt. Utalt a magyar képviselőknek három évvel ezelőtt Olaszországban tett látogatására, majd tavalyi római utjukra, az olasz-magyar barátsági szerződés megkötésére, amelyek mintegy történelmi előzményei a mostani látogatásnak. Nemcsak a kormány és a párt, hanem az egész magyar nemzet nevében üdvözli az olaszokat.

— A háboru alatt — mondotta többek közt — lovagias ellenfelek voltunk mind a ketten és kölcsönösen tiszteltük egymást. Az a béke, amelyet az olasz nemzettel kötöttünk, teljes és igaz béke és közbéke, a harc keserűségét nem hagyott. Az olasz-magyar barátságunk ma már nemcsak óhaj, hanem bevégzett tény, és erre a barátságra üritette poharát.

Az olaszok nevében Cippico szenátor köszönte meg az elhangzott üdvözléseket, jóleső érzéssel állapítva meg, hogy nemcsak a hivatalos Magyarország látja őket barátoknak, hanem az egész ország.

Szerdán reggel az olasz vendégek a Szépművészeti Múzeumot, majd a Mezőgazdasági Múzeumot tekintették meg, ahol a villásreggelin tokaji bort szolgálták fel, amely nagyon ízlett az olaszoknak. Egyikük meg is jegyezte, hogy aki a tokaji bort szereti, az Magyarország barátja. Az olaszok innen a parlamentbe vonultak, amelynek gyönyörű épületét és belső, művészi berendezését csodálattal szemlélték. Az olaszok a

Ház egyik elsőemeleti karzatáról végighallgatták az éppen folyó ülést, amelyen a szocialista képviselők maroknyi csoportja izléstelen és felháborítóan durva tüntetést rendezett az olasz vendégek ellen. A tüntetést természetesen rögtön elnyomta a többség, amely orkánszerű, viharos, lelkes ovációval ünnepelte a karzaton megjelent olasz vendégeket és éltette Mussolinit, az olaszok nagynevű vezérét. Délután az olaszok a Jánoshegyi kilátóhoz rendeztek kirándulást, ahol a főváros uzsonnával várta őket, este pedig a Gellért-szállóban ugyan csak a főváros rendezett számukra estebédet, amelyen Ripka főpolgármester köszöntötte az olaszokat.

Csütörtökön az olaszok a csepeli vasművek és posztógyárak hatalmas üzemét szemlélték meg, este pedig a Gyáriparosok Országos Szövetsége látta őket vacsorán vendégül.

Pénteken délben az olasz csoport Horthy Miklós kormányzónál tisztelt Cippico szenátor vezetésével. A kormányzó meleg szavakkal köszönte meg az olaszok látogatásában megnyilvánuló figyelmet, utalt a két ország régi művészeti és tudományos kapcsolataira, amelyek a háboru után újból feléledtek és hangsúlyozta, hogy a mai hatalmas Olaszország baráti jobbját őszinte örömmel és hálával ragadta meg Magyarországot. A kormányzó örömet fejezte ki az olasz király szerencsés megmenekülése felett és őszinte szeretettel üdvözölte a vendégeket, akikkel hosszasan elbeszélgett.

Szombaton délután harmincezer főnyi lelkesült tömeg rendezett hatalmas tüntetést az olasz vendégek mellett, este Bethlen István adott fogadó estélyt a tiszteletükre, mely alatt a Magyar Dalosszövetség szerenádot adott.

Vasárnap az olaszok Esztergomban jártak, ahol a hercegprimás fogadta őket, este pedig a Tisza István- emléklakomán vettek részt a Hungária-szállóban.

Hétfőn az olaszok Mezőhegyesre utaztak.

Romlott a mezőgazdaság helyzete

Az egyes mezőgazdasági kamaráktól az Országos Mezőgazdasági Kamarához most érkeztek be a jelentések. A jelentések szerint március folyamán az időjárás télies jellegű maradt, sok helyen, főleg a tiszántuli részeken hét-nyolcfokos éjjeli fagyok is voltak. Ez a hűvös időjárás természetesen erősen hátráltatta a mezőgazdasági munkát, ami a hónap végén munkatorlódásra vezetett. Készt az árpa, zab, borsó és bükköny vetése, sőt a tavaszi vetés 60—70 százaléka maradt áprilisra.

Az időjárás sok helyen okozott károsodást a vetésben. Nemcsak a buza és a rozs szenvedett helyenként az időjárás mostohaságától, hanem a takarmányfélék terén is sok a kifagyás. Szatmármegyében az őszi vetések ötven százalékos fagykárt szenvedtek. A szőlő és gyümölcsösök is megsínylették a rendellenes időjárást s Esztergom megyében, valamint Kecskeméten a takaratlan szőlőkben hatvan-nyolcvan százalékra rug a fagykár.

Ezzel szemben az állatállomány egészségi állapota országsszerte kielégítő. Nagy gondot okozott ugyan az átteleltetés, mert a takarmánykészlet a hosszú tél és a legelők kizöldülésének késedelme folytán kimerült, nagyobb hátrányok azonban nem tapasztalhatók ezen a téren.

Ami az értékesítést illeti, a vágásra való marhának és hizott sertésnek az eladása a tengeri és korpa drágasága folytán megnehezült, ezzel szemben a terményárak feltünő árjavulást mutatnak, miután a gazdák kezén kifogytak a termény- és takarmánykészletek. Súlyos a helyzet a tejértékesítés terén. A Dunántulon csak elvétve kapnak a gazdák 20—25 fillért literjéért és Pest megyében is panaszkodnak az olcsó tejárak miatt. A tojás ára országosan 8 fillér körül alakult ki.

Ehhez járul az elviselhetetlen adóteher, amelynek aránytalanságát sok helyen panaszolják a gazdák. Sopronban különösen az ebadót sokalják, amely négy pengőtől, a kutyák fajtája szerint, 40 pengőig terjed.

Mindezek a körülmények napról-napra fokozzák a gazdák pénzhányát, aminek kihasználására sok helyen üti fel fejét az uzsora. A bankokban váltóra felvett hitel 14—15 százalékos. De sok helyen tullépi a 16 százalékot

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint a FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

is. Általában a *szövetkezeti hitel a legolcsóbb*. Eddig soha nem tapasztalt arányokban vesznek igénybe a gazdák zöldhiteleket, sőt, ami sohasem volt szokásos, a kisgazdák is előreadásokkal segítenek magukon. A *fix-eladásnál az új búzáért csak 26—28 pengőt, a rozsért 22—23 pengőt fizetnek*. Az Alsódunántulon rendszeressé vált, hogy az esedékes kamatot is váltóhitellel fizetik.

A *munkaviszonyok* a tavaszi munkák megindulásával kapcsolatosan országszerte javulnak s a *napszámbér drágult*. Az Alsódunántulon hiány van megbízható mezőgazdasági cselédekben, mert hiszen nem szívesen szerződnek olyan birtokokra, amelyekről nehezebb az értékesítés, mert a piacoktól távolabb esnek. Panasz van arra, hogy a *kisebb gazdaságok pénz hiányában mellőzik a bér munkásokat*.

A szövetkezeti jégbiztosítás 10 százalékkal olcsóbb, mint tavaly.

Mint ismeretes, a *Gazdák Biztosító Szövetkezete* folyó évi január hó 1-én kivált a díjegykezmény keretében tömörült intézetek sorából és benső megállapodást kötött a legtekintélyesebb mezőgazdasági érdekképviseletekkel. A megállapodás folyománya volt az, hogy ebben az évben már az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* és az *Országos Mezőgazdasági Kamara* kiküldöttjei is résztvettek a szövetkezet ezévi jégtarifájának és jégbiztosítási feltételeinek megállapításában. Ez a tarifa és feltételek azt bizonyítják, hogy a szövetkezet vezetősége *komoly szolgáltatásokat kíván tenni a magyar gazdaközönségnek és rajta keresztül az egész magyar gazdasági életnek*.

Az idei jégbiztosítási díjak átlagosan *tíz százalékkal alacsonyabbak a múlt éviéknél*. E tény jelentőségét csak úgy lehet lemérni, ha figyelembe vesszük, hogy milyen szinten mozognának a jégbiztosítási díjak minden valószínűség szerint akkor, ha nem állana a gazdák rendelkezésére a szövetkezeti biztosítás. Az *ugynevezett kiscgazda-egyezményt* ebben az évben is megadják, tehát azok a gazdák, akiknek jégbiztosítása nem haladja meg a 12.000 pengős értékhatárt, *ötszázalékos külön engedményt élveznek*. Ennek az engedménynek nálunk, ahol a kiscgazdák jelentékeny része vagy egyáltalán nem, vagy pedig nem kielégítő mértékben biztosít, *fokozott jelentősége van*.

A folyó évben az *ötszázalékos, illetőleg ezen aluli károkat is megtérítik minden pótdíj nélkül*, illetve azok, akik ezt nem veszik igénybe, *további tíz százalék kedvezményt kapnak*. Mindazok javára, akik hat évre adják fel jégbiztosításukat, a már említett engedményen kívül *tartamengedmény* címén *további tíz százalékot irnak le magán a kötvényen*, illetve, ha a múlt évben jégekárunk nem volt és kárfelvételi költséget sem okoztak, *három százalék kármentességi engedményben is részesülnek*.

Ahova a német repülőknél meg kellett volna érkezniük.

Mint már hírül adtuk, Köhl kapitány és társai a „Bremen“-en szerencsésen átrepülték az Óceánt, de valódi céljuk: Newyork előtt egy szigeten le kellett szállniuk. A Newyork melletti repülőtéren ezrek és ezrek várták a német repülőket, egyelőre azonban hasztalanul. Képünk a repülőtérre ábrázolja.

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

szesülnek. Ez a kármentességi engedmény évről-évre három százalékkal emelkedik mindaddig, *amíg el nem éri a maximumon engedélyezhető harminc százalékot*.

A szövetkezetnek azok a tagjai, akiknek a múlt évben többéves — ezidőszereint még le nem járt — jégbiztosításuk volt érvényben, *szintén megkaphatjuk az összes, fent felsorolt engedményeket*. A tagoknak jogukban áll terményeiket a megállapított maximális árak erejéig biztosítani és az ily módon megállapított és biztosított érték kerül kifizetésre még abban az esetben is, ha a termények valóságos értéke a káresetkor *alacsonyabb*. A dohány, kender, len, kender- és lenmag, szőlő és komló jégekár elleni biztosítását hat évre a folyó évben is elfogadják és *ezeknél is megadják a tízszázalékos tartamengedményt*. Mivel a biztosítási feltételek értelmében azokat a terményeket, amelyeket már a folyó évben jégekár ért, általában kizárják a biztosításból, a gazdák saját érdekükben járnak el, ha *jégbiztosításukat minél korábban feladják*, mert így nincsenek kitéve annak, hogy — esetleges kora jégekár esetén — nem tudnak jégbiztosítást kötni, viszont a díj ugyanaz, akár áprilisban, akár később biztosítanak. Az 1927. évi X. t.-c. értelmében a több évre lekötött biztosítások nem kapcsolhatók ki, ha azonban valakinek *csak egy idényre szóló biztosítása volt valamelyik intézetnél, most minden nehézség és anyagi hátrány nélkül feladhatja biztosítását a szövetkezetnél*. A szövetkezet központja (IX., Üllői-ut 1.) és összes vezérképviseletéi szívesen szolgálnak kimerítő felvilágosítással.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A Népszövetségi Bizottság Szentgotthárdon.

Április hó 16-án, hétfőn, érkezett Szentgotthárdra a Népszövetség hármass bizottsága, melynek tagjai *Kjellmann Rezső* svéd, *Skermann Oszkár* angol fegyverszakértők, továbbá *Erik Colban*, a Népszövetség leszerelési osztályának igazgatója voltak. A bizottság megjelent a megsemmisített hadianyagot tartalmazó lezárt vagonoknál és miután megállapította, hogy a pecsétek sértetlenek, megkezdte a vagonok átvizsgálását. A felnyitott vagonokban tüzetesen átvizsgálták a összerombolt géppuskaalkatrészeket, a vizsgálatról jegyzőkönyvet vettek fel, majd április hó 19-én, csütörtökön délután két órakor visszautaztak Genfbe.

A külügyminiszter beszéde külpolitikai helyzetünkről.

A költségvetés külügyi tárcájának tárgyalása során *Walkó Lajos* külügyminiszter ismertette Magyarország viszonyát a külföldi államokhoz. *Ausztriával szemben a viszonyunk változatlanul jó, Jugoszláviával pedig több kereskedelmi egyezmény megkötése után — ma már sok-*

Emlékmű egy sajt feltalálójának.

Franciaországban most leplezték le a világhírű camemberti sajt asszonyfeltalálójának emlékművét. Képünk a gyönyörű márványemléket ábrázolja.

kal nyugodtabb és tisztultabb a helyzetünk, mint volt. Romániával való viszonyunk javulását erősen akadályozza a kisebbségi kérdés és a döntőbírótság kérdése. Csehszlovákiával szemben ugyancsak a kisebbségi kérdés miatt feszült a viszony. A nagyhatalmak közül Angliával a háboru óta állandóan javult viszonyunk, míg Olaszországgal meleg barátságban élünk. Németországgal szemben a magas agrárvédővámok miatt nem tudott szorosabb kereskedelmi kapcsolat létesülni. Őszre azonban megindulnak a német-magyar agrártárgyalások és valószínű, hogy — ezek befejezése után — a két ország gazdaságilag közelebb jut egymáshoz.

A megmaradt vagyonváltásföldeket a nincstelenek és az Amerikából visszavándorlók kapják.

A Ház mult hét keddi ülésén Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt a költségvetési vita során elhangzott beszédekre. A földbirtokrendezés munkáját ismertetve, megállapította, hogy 585.505 holdat osztottak szét, mint birtokrészt, míg 254.767 hold, mint házhely került a nincstelenek birtokába. Birtokrészben vagy házhelyben 2610 ezüst- és aranyvitéségi érmes, 29.470 hadirokkant, 23.320 hadiözvegy, 989 felnőtt árva, 182.445 nincstelen munkás, 112.087 törpebirtokos, 3622 szolgálati alkalmazott és 2062 továbbszolgáló katona részesült. A miniszterelnök kijelentette ezután, hogy a megmaradt vagyonváltási földeket részben a nincstelenek között, részben az Amerikából visszatérők között osztják szét.

Fél igazság csak fél jóvátételt jelenthet.

Abból az alkalomból, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök hét éve tölti be a kormányelnök nehéz és felelősségteljes tisztét, az Egységspárt ünnepi értekezletet hívott egybe és remekbe készített diszalbumot nyújtott át a miniszterelnöknek. Almássy László pártelnök üdvözlő szavaira Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt és beszédében rámutatott arra, hogy nem érdeke az országnak a békerevizio mesterséges eszközökkel való siettetése mindaddig, míg az egész világ előtt nem áll tisztán az igazság. A féligazság ismerése csak fél jóvátételt jelenthet számunkra. Olyanok vagyunk — mondotta a miniszterelnök — mint a tengeren hánykódó hajós, akinek nincs iránytűje és aki a partot még nem látja. Sokan azt hiszik, hogy közel vagyunk a parthoz, azonban ezt csak a jövő fogja megmutatni. A miniszterelnök ezután azt hangsúlyozta, hogy már nem állunk elszigetelten Európában, mert vannak barátaink és vannak már rajtunk kívül is hirdetői a magyar igazságnak.

A miniszterelnök szerint a munkaszabadság megsértése becstelenség.

A Ház egyik ülésén Peyer Károly szocialista képviselő a belügyi tárca költségvetésének során a nemzeti munkavédelmi szervezetről beszélve, azt állította, hogy becstelen dolog embereket felhasználni arra a célra, hogy sztrájk török legyenek. Bethlen István gróf miniszterelnök szenvedélyes hangon kiáltotta a szocialisták felé: „Becstelenség a munkaszabadság megsértése!”

Scitovszky Béla belügyminiszter kimutatta, hogy a nemzeti munkavédelmi szervezet évekre visszamenőleg a legideálisabban látta el kötelességét és a közüzemeknél és élelmiszergyáraknál kiűtött sztrájkok alkalmával sokkal többet termelt, mint az ottani szakmunkások.

A szociáldemokraták között igen sok kommunista van.

Scitovszky Béla belügyminiszter hatalmas beszédet mondott a belügyi tárca költségvetésének letárgyalása után. A szocialisták kifogásaira bejelentette, hogy az internálást bizonyos mértékben szükségesnek tartja, mert a kommunista agitáció még nem aludt el és figyelmeztette a szocialista képviselőket, hogy vigyázzanak, mert szakszervezeteikben igen sok kommunista van. A honosítási és visszahonosítási ügyekről szólva, megígérte, hogy egy félév alatt az összes függőben lévő ügyeket elintézteti. A belügyminisztérium részéről májusban három új törvényjavaslat kerül a Ház elé, az első a törvényhatósági bizottságoknak további egy évre szóló együttartásával, a második a közigazgatási reformmal, a harmadik a községi háztartások rendbehozásával foglalkozik.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A magyar-olasz kereskedelmi szerződéses tárgyalások.

ezévi február óta szüneteltek. Római hivatalos jelentés szerint ezeket a tárgyalásokat április hó 18-án újból megkezdtek és valószínűleg rövidesen sikerrel be is fejezik.

A lengyel külügyminiszter római utja.

Zaleski lengyel külügyminiszter, mint már megírtuk, a mult héten Rómában járt, ahol napokon keresztül folytatott tárgyalásokat Mussolini miniszterelnökkel. A tárgyalások olasz-lengyel barátsági szerződés kötésére irányultak és mindvégig a legszívélyesebb formában folytak le. A lengyel külügyminiszter tiszteletére az olasz kormány, Róma városa és hatóságai több lakomát rendeztek. Franciaországban nyugtalanságot keltettek ezek a tárgyalások, mert az új, küszöbön álló olasz-lengyel szerződéstől a lengyel-francia-román barátkozást féltik.

Komárom magyar marad a jövőben is.

Szüllő Géza, a prágai parlament magyar képviselője, a felvidéki keresztényszocialista párt elnöke, a pártnak Cseh-Komáromban tartott legutóbbi nagygyűlésén nagyhatású beszédet mondott. Komárom minden követ és szögét, mondotta, a magyar nemzeti hagyományok szentelik meg és hiába keresztelték át a várost, annak utcáit, ez a város magyar marad a jövőben is. Beszéde végén kitartásra buzdította a magyarságot, mert ugymond, az idő mellettünk dolgozik.

Vörös divíziókat szervez a szovjet.

Egy francia ujság szenzációs cikkben leplezte le a vörösök világuralmi törekvéseit és háborus készülődéseit. A szovjet hadügyminisztère eszerint kidolgozott egy tervet, amelynek értelmében a kommunista párt harcos elemei az orosz vörös hadsereg kiegészítő részeivé szervezkednek az egész világon. Ezek volnának azok a vörös

divíziók, amelyeknek feladatuk az volna, hogy a forradalmi szellemet a kommunisták között az egyes országokban ébren tartásuk. A divíziók felett a vörös vezérkar egy külön osztálya rendelkezik. A sötét terv bizonyára fokozott éberségre készíti majd az államokat a kommunista propagandával szemben.

Magyarország és a háborus bűnösség kérdése.

Egy ismert német külpolitikai lap cikket irt „Magyarország és a háborus bűnösségre vonatkozó hazugság” címmel, amelyben megírja, hogy Horthy kormányzó elítélte ezt a vádat s hozzáteszi, hogy a háboruban becsülettel elbukott népek nem nyugodhatnak bele abba, hogy a háboruért való felelősség bélyegét önkényesen süssék rájuk.

„A magyar nép a világ pénzügyileg legbecsületesebb népe!”

válaszolta Rothermere lord egy angol kereskedőnek, aki az 1914. évi 4 és fél százalékos kölcsön ügyében befolyását kérte az angol alattvalók számára. Magyarországtól, írja a lord, elvették területe kétharmadát, legfontosabb nyersanyag-forrásait és a súlyos helyzet lehetlenné teszi Magyarország pénzügyi kötelezettségeinek teljesítését, amíg területeit vissza nem kapja. *A magyar nép a világ legtisztességesebb és pénzügyileg legbecsületesebb népe*, írja Rothermere lord.

Borzalmas háborus emlék.

A franciaországi Chevregny városka egyik pincéjében egy fedezék bejáratára bukkantak, amelyben *ötven német katona holttestét találták meg*. Valószínűleg gázbomba felrobbanásának áldozatai lehettek. A holttestek a kályha mellett és táborigyákon feküdtek. A katonák fegyverei a falakon lógtak.

Család, mint zenekar.

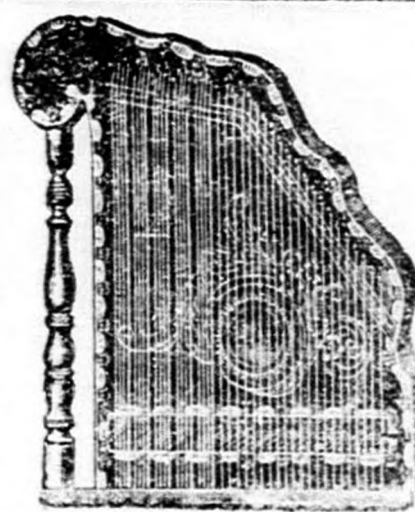
Képzünk egy amerikai katonát ábrázol, feleségével és tizenegy gyermekével. A család különös érdekessége az, hogy valamennyi tagja — a legnagyobbtól a legkisebbig — más és más hangszereken játszik, az egész familia tehát egész zenekart alkot. Az érdekes család igen nagy népszerűségnek örvend.

AGRÁRIA patkányirtó gúskonzerv
250 gramm 1 pengő 80 fillér, 500 gramm 3 pengő.

RADIKAL baktériumos patkányirtó
húskivonat 250 gr 2 P 50 fill., 500 gr. 4 pengő.

Kapható minden gyógyszerár- és drogériában.

Ingyen magyar iskola és 10 alátét kotta

minden gitárciterához, melyet könnyűszerrel 2 órán belül minden kottaismeret nélkül játszik! Árak: 41 huros P 12.—, 49 huros P 17.40, 56 huros P 19.40, 67 huros P 26.—, 92 huros P 29.30. **Csomagolás díjtalan!** Összes hangszereinket felőlelő magyar főárjegyzékünket kívánságra díjtalanul küldjük meg. Gyári árak! 20.000 elismerő levél!

MEINEL és HEROLD

hangszergyár magyar osztálya,
Klingenthal 21462 sz. (Szászország).

Verspályázat Rothermere lord köszöntésére.

Rothermere lord gyönyörű harca példátlan szeretetet és népszerűséget szerzett neki a magyarság körében. A magyar nép, amelynek lelkén ezer esztendő fájdalmas és dicsőséges viszontagságai alatt sem ejtett foltot a hálátlanság, ma — mindenéből kifosztva — becsületesebb és igaz szíve egész melegével öleli magához a nemes lordot, akinek tolla a magyar reménykedés tavaszát hozta meg.

A *Vasárnap* alkalmat kíván nyújtani, hogy a magyar falvak tisztalelkű és a jó szóért akár életét is odaadó népe hangot adhasson annak az őszinte szeretetnek és mélységes hálának, melyet Rothermere lord nemes és nem lankadó harca keltett a szívében.

Verspályázatot irunk ki tehát és a pályázatra beérkező valamennyi verset megküldjük a magyar nemzet legigazabb barátjának, Rothermere lordnak.

A pályázatra szánt vers egyfelől fejezze ki világosan és tömören, hogy *mit jelent Rothermere lord a trianoni magyarságnak, másfelől rójja le a magyar falvak háláját a lord iránt*. A vers címét, formáját, a versszakok beosztását a pályázó szabadon választhatja, csupán azt kötjük ki szigorúan, hogy

a vers terjedelme ne legyen több harminckét sornál.

Rövidebb természetesen lehet, de ennél hosszabb verset nem fogadhatunk el.

A pályázaton résztvehet bárki, akár előfizetője, akár példányonként vásárlója lapunknak. Nagyon kérjük azonban a pályázókat, hogy

verseiket lehetőleg félives, tiszta, fehér papírlapra és különös gondossággal írják,

mert csakis csinos és külsőleg is tetszetős munkákat küldhetünk el Rothermere lordnak.

Azon a papiroson, melyen a pályamunka helyet foglal, *ne legyen semmi más természetű közlés*. Aki a portó-költség megtakarítása végett egyidejűleg tanácskérést, rejtvénymegfejtést stb. is akar küldeni, *feltétlenül más papírlapra írja*. A pályamunka papiroson legfelül írja le a pályázó ezt a mondatot: „*A Vasárnap verspályázata*” ezután következzen a *vers*, legalul pedig a *kelet*, az *olvasható aláírás*, *foglalkozása és életkor*, végül a *pontos cím* (község, utolsó posta, megye).

A pályamunkák beküldésének határideje

1928. évi május hó 8-ika.

Elkésve érkező és a feltételekhez nem ragaszkodó munkákat nem vesszük figyelembe.

A pályázatra beérkezett költemények közül

a tiz legjobbat értékes jutalomban részesítjük,

de a díjakat szaporítjuk akkor, ha várakozásunkon felüli lesz a beérkezett versek száma.

A verseny résztvevőinek névsorát a „*Vasárnap*” május hó 20-iki, a pályázat eredményének kihirdetését pedig a június hó 10-iki számában tesszük közzé. A legjobb verseket közölni fogjuk a *Vasárnap*-ban.

Állandó színpadot szerezzenek a falusi műkedvelők!

A falvak kulturális munkájának seregszemléjére irányuló mozgalmunkat olvasóink általános tetszéssel és megértéssel fogadták. Egyre-másra kapjuk a falusi szellemi élet szebbnél-szebb megnyilvánulásairól szóló híradásokat és mi büszke örömmel ragadjuk meg az alkalmat arra, hogy legteljesebb elismerésünket fejezzük ki a nemes törekvésekért hevülő műkedvelőknek és a hivatásuk magaslatán álló, nagyszerű vezetőiknek. Gyönyörű munkájuk méltó az egész ország hálijára!

*

E héten a következő kultúreseményekről értesítettek bennünket:

Szank-Móricgát.

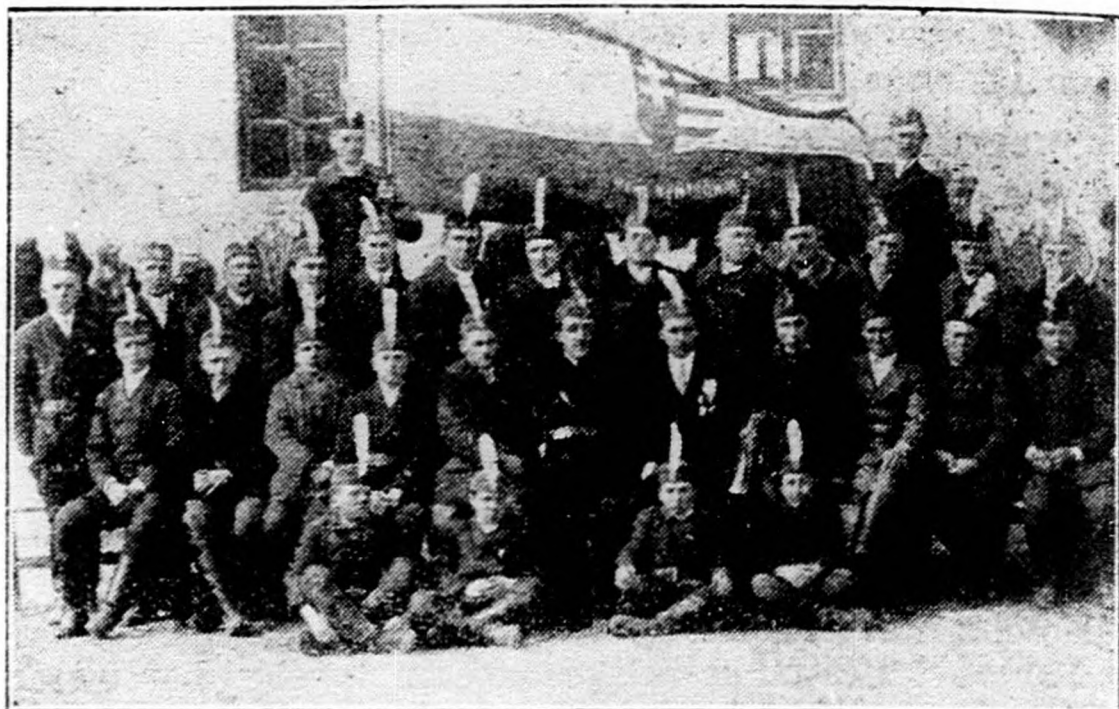
Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Mint már évek óta, úgy most is teljes bizalommal fordulunk jól bevégzett munkánk után a *Vasárnap* szerkesztőségéhez. A *Vasárnap* múlt évi május hó 8-iki számában igen szépen ismertette és méltatta munkánkat, mely arra irányul, hogy az iskolán kívüli s a felnőtt lakosság szívében a hazaszeretetet ébrentartsuk és ezt az érzést fokozzuk.

Nagyon jól esett minden alkalommal a *Vasárnap* elismerése és amikor már-már fáradni kezdtünk, ez az elismerés adott erőt arra, hogy az elénk tornyosuló sok-sok akadályt leküzdve és közelebbi célokat tűzve ki magunk elé, elérhessük, hogy a jövőben könnyen, nehézségek nélkül, rendezhessünk műkedvelőelőadásokat. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy kölcsönként ponyvák, és kölcsönként faanyagból összeállított, ideiglenes színpadokon rendezett előadások révén juttattunk több milliót közélokra. Természetesen az ideiglenes színpadok felállítása sok pénzt emésztett fel. Az anyagok kölcsönkérése és tulajdonosaikhoz való visszaszállítása — szétszórtan levő tanyákról lévén szó — sokkal fárasztóbb munka volt az ifjúság számára, mint a szindarabok megtanulása.

Istennek hála, ettől a nagy és nem kellemes munkától az idén megszabadultunk és mentesítettük az utánunk következő ifjabb nemzedéket is. Jó anyagból — több mint kétszáz pengő értékben — beszereztük az állandó, könnyen szétszedhető, összerakható és bárhol felállítható műkedvelőszínpadot, mely a helybeli leventegyeesület tulajdona és amelyet most már az egyesület és a műkedvelő ifjúság állandóan jókarban tart és gyarapít.

Nagy lépés ez a mi anyagi eszközök és segítő források nél-

Levente-énekkar Szank-Móricgáton.

küli kis pusztánk kulturális életében, mert most már bármikor, a saját színpadunkon játszhatunk és ezután nem akadályozhatja meg munkájában a művelődni vágyó ifjúságot például az, hogy két-három gazdának véletlenül szüksége van a gépolajos, foltos, vagy rongyos ponyvájára és nem adhatja kölcsön. Persze ilyen körülmények között az ifjúságnak is sokkal nagyobb kedve van a műkedvelő előadásokhoz, mint eddig. Az ideiglenes színpadok felállításának költségeit is megtakaríthatjuk és így minden nemes célt anyagilag is hathatósabban támogathatunk.

Az idei március hó 15-iki ünnepélyünknek egyik célja az *állandó színpad felállítása*, másik a *magyar dal és magyar nemzeti viselet népszerűsítése* volt. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy kitűzött céljainkat elértük. Március hó 15-én délután az alsó- és felsőmóricgáti állami iskolák által közösen rendezett nyilvános iskolai ünnepély — mely a leventék eskütételével volt kapcsolatos — a szokottnál is nagyobb hallgatóság előtt, a legnagyobb tetszést és sikert aratva, lelkes hangulatban folyt le. Ez alkalommal a magyar dal pártolása céljából pár hónapja megszervezett *leventeénekkar* is döntő sikert aratott, négyszólamu előadásával.

Délután az új színpadunkon tartott hazafias műkedvelőelőadással ünnepeltük március idusát. Színrekerült *Szilágyi József Elmegyünk* című kétfelvonásos hazafias népszínműve. A

A Szank-móricgátiak műkedvelő gárdája.

„A tót leány“ előadása Csánigon.

darab, mely az alföldi betyárélet népszerű alakjainak életéből meríti tárgyát, páratlan hatást ért el. A kegyelmet kérő és nyerő Rózsa Sándor szabadcsapatvezér, továbbá alvezérei s azok feleségei, mind szebbnél-szebb színes selyem és bársony, arany- és ezüstdiszes magyar ruhákban játszottak a színpadon. A sok gyönyörű magyar ruhától oly szép volt a színpad, mint egy pompázatos rózsacsokor. Az előadásnak ugy vidám, mint drámai jelenetei nagy tetszést és maradandó mély hatást keltek. Öt év óta már több mint huszonöt válogatott darabot adott elő a helybeli műkedvelő ifjuság, de a hallgatóság általános véleménye az volt, hogy még sohasem játszott ilyen szíveshöz szóló, tartalmas, a magyar lélekbe belemarkoló, gyönyörű népszínművet. A népszínmű előadását követő három rövidebb, vidám darabbal is teljes és nagy sikert értünk el. Valamennyi szereplő kitartó szorgalommal készült az előadásra és szerepeiket átérezve, kitűnő alakításokat nyújtottak.

Mellékelt képünk a szereplők gárdáját ábrázolja. *Első sor* (balról-jobbra): Molnár Ilonka, Lesták Juliska, Varga Margitka, Pallagi Bözsike, Faragó Mihály, Szendrey Eszti, Guth Rózsika, Deli Teruska, Szegesdy Herminka, Lukács Mariska, Lestár Zsófia, Pallagi Annuska, Szendrey Rózsika. — *Második sor*: Cserép Ferenc, Varga János, Csontos Gergely, Deli János, Szilágyi István állami tanító, Deli Antal, Bánfi István, Csányi Kálmán, Szécsényi Pál, Zombor Péter. — *Harmadik sor*: Gál Miklós, Nagy Sándor, Kovács D. Sándor, Mártha László, Guth János, Szepessy János.

Tisztelettel

Szilágyi István, állami tanító.

*

A Szank-móricgátiak régóta folyó lendületes és rendkívül eredményes munkáját jól ismeri és sokra becsüli a Vasárnap. Legújabb nagy sikerük — a színpad megszerzése és az énekkar megszervezése — valamennyi műkedvelőgárdának megmutatja a helyes utat. Igen nagy várakozással kísérjük további munkásságukat, mert bizonyosak vagyunk afelől, hogy még

STERNBERG

királyi udvari hangszergyár

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-út 60. sz.

3 lemez ingyen

Beszélőgép

P 25.—
erősebb
P 50.—

Koffer
beszélőgép

erős, mesés
hangu P 80.—
még finomabb
P 100.—

Gítár

P 20.— remek-
hangu P 40.—
Mandolin P 20.—

Harmonika

mesés,
orgona hangu
P 12.—
3 váltós P 16.—
2 soros P 40.—

Hegedű

jó hangu P 12.—
még finomabb
P 26.—
Játékhegedű
P 4.—

Levente-zenekarok
szakszerű felszerelése

Világmarkás

zongorák

Árjegyzék bármely hangszerről ingyen

nagyon sok örömteljes meglepetést tartogatnak számunkra. A móricgáti tanyai ifjuság készsége és fogékonysága minden dícséretet megérdemel; a lelkes gárda vezérében, Szilágyi István állami tanítóban pedig a falusi kulturmunka egyik leghivatottabb, legképzettebb és legbuzgóbb harcosát tiszteljük. Odaadó fáradozásaihoz további nagyszerű sikert kívánunk.

Csánig.

A csánigi leventeegyesület jeles és gyakorlott műkedvelői sem maradnak el az eredményes kulturmunka terén. Husvét-hétfőjén pompás előadásban mutatták be *A tót leány* című háromfelvonásos színművet. A nagy tetszést keltett műkedvelő előadás tiszta jövedelmét a leventeegyesület sportfelszerelésére fordították. Mellékelt képünk az előadás kitűnő szereplőit ábrázolja. *Alsó sor* (balról-jobbra): Németh Ida, Pühr Irén,

A paksi római katolikus ifjusági egyesület műkedvelői.

Szalay Mihály, Mészáros Zsigmond, Horváth Ida, Németh Lajos, Horváth Béla, Bálint István, Bak Ida, Huszár Kálmán, Kovács Sándor, Király István. — *Felső sor:* Simon János, Horváth Karolina, Széles Samu, Seregély Ilona, Gömböcz Kálmán. (A képet ifj. Német József küldötte be.)

A csánigiak törekvő és eredményes munkája sem ismeretlen a *Vasárnap* olvasóközönsége előtt. Szépen fejlődő és nem lankadó erő kifejtésükhöz őszinte örömmel gratulálunk.

Paks.

Képünk a paksi római katolikus ifjúsági egyesület műkedvelő gárdáját ábrázolja. Középen az egyesület jeles vezetői: *Hábel Vince* hitoktató és *Jautner József* római katolikus tanító foglalnak helyet. (A képet *Tumper Mihály* készítette.)

MEZŐGAZDASÁG

Az istállótrágya és kezelése.

Az istállótrágya háziállataink szilárd és részben hig ürülékének az alommal való keveréke. Az alomnak nemcsak az a célja, hogy az állatoknak puha és tiszta fekvőhelyet biztosítson, hanem az is, hogy a hig ürülék felszívja és így a trágya mennyiségét szaporítsa.

Az istállótrágya értéke igen változó. Ez függ főleg az állatok nemétől; eszerint megkülönböztetünk szarvasmarha-, ló-, sertés- és juhtrágyát. De ezeknek az összetétele is más és más, aszerint, hogy milyen takarmánnyal etettük az állatokat.

A juhtrágya igen heves, mert a juh még kevés vizet iszik: a friss vizelet még több nitrogént tartalmaz, mint a ló vizelete; a bélsár is szárazabb. Könnyen felmelegszik és hamar korhad. Különösen kötött talajokon jó.

A szarvasmarhatrágyát hideg trágyának nevezzük, mert sok vizet tartalmaz s ez okból hatása lassu, nehezen melegszik fel és lassan bomlik szét.

A sertés-trágya értéke nagyon változó a sertés takarmányozása szerint: a moslékkal tartott sertésé vizes és hideg, a hizlaló takarmányon tartott jobb és hevesebb.

A lótrágya heves trágya, mert kevés vizet tartalmaz, a bélsára szárazabb, a vizelet nitrogén-tartalma is nagyobb. Különösen hideg, tevéketlen, szívós talajokra igen jó. Csekély mennyisége miatt rendszeren más trágyával keverve használják fel. A trágyák összetételének különbsége miatt legjobb az egyes állatok után származó trágyákat összekeverve, együttesen kezelni.

A trágya bomlása és a tápanyagvesztés már az istállóban kezdődik, tehát a trágya kezelésének is már az istállóban kell kezdődnie. Ez abból áll, hogy gondoskodnunk kell megfelelő mennyiségű alomról, amely a hig ürülék felszívására szükséges. Gondoskodnunk kell az alom által fel nem szivott vizeletnek az istállóból való gyors levezetéséről a trágyalékutba. Az u. n. „hidlás” rossz berendezés, mert a növényi tápanyagokban gazdag vizelet az istállóban a földbe szivárog, ami nagyrészt veszteség. Ezért az istállók padozata vízátlatlan legyen és ha az nem vízátlatlan kő, cement, vagy aszfalt, akkor az állatok álláshelyét legalább agyaggal verjük ki és a hig ürülék lefolyásának egy kis esést biztosítsunk.

A trágyát minden nap hordjuk ki a trágyatelepre és azt ott gondosan kezeljük tovább is egészen a kihordásig. A trágyának a telepen meg kell érnie, ez pedig úgy történik, hogy a trágyában levő különféle baktériumok azt bomlásnak indítják. Ezt a folyamatot szabályoznunk kell, mert különben nem kapunk egyenlően érett trágyát. Ha tulsok levegő jut a trágyába, akkor erősen felmelegedik, egyik helyen elszenesedik, a másik helyen pedig megpenészesedik, de ami a legnagyobb baj, — a levegő behatására túl élénk lesz a trágyában lévő baktériumok működése, ami a legfontosabb tápanyagot, a nitrogént, kiüzi

belőle. A trágya minősége emiatt kisebb értékű lesz és nagyobb sulyvesztés is előáll. A levegőt tehát ki kell szorítani a trágyából: ezt tiprással érhetjük el. Naponta kihajtjuk a tehenet, vagyis az állatokat a telepre és néhány óráig körüljárjuk azon.

Meg kell emlékeznünk még magáról a trágyatelepről is. A sokféle telep és terv-közül, amelyek ismeretesekek, azt kell kiválasztanunk, amely a helyi viszonyoknak s körülményeknek s szokásainknak legjobban megfelel — és főleg pedig, amely könnyen és olcsón előállítható.

A telep legyen körülfalazva, ami az esővíz be- és a trágyalé lefolyását megakadályozza, azonkívül oldalról védi a trágyát a levegő ellen. A telep alja legyen döngölt agyag, amely 2—3—4 évenként kicserélendő; a régi agyag kitűnő komposzt-trágya, mert trágyalével teljesen át van itatva. A telep alja beton, vagy téglá is lehet. A betonnak azonban kitűnőnek kell lennie, hogy repedés ne keletkezzék rajta, mert ez esetben a trágyalé elszivárog. Éppen ezért a gyengébb beton, vagy téglázat helyett jobb a döngölt agyag, amely meg nem repedhet. Ha téglát használunk, annak közeit habarccsal kell kiönteni. A telep alja a trágyalékut felé lejtjen, hogy odaszivárogjon a fölös nedvesség. A trágyalékut fedett és szivattyúval legyen ellátva. Nagyobb telepnél a falazatban egy, vagy több szerkezetbejárót kell készíteni a rakodás megkönnyítése végett. A fal a talaj felszínétől 60—70 cm.-re emelkedik: ugyancsak 60—70 cm.-el van mélyebben a felszíntől a telep alja. A trágyát 70—80 cm.-rel magasabbra lehet rakni a falazatnál, úgy, hogy mintegy 2—2.5 méter magas trágyaréteget lehet felhalmozni. Hogy a telepen a trágya rendes kezelésében fennakadás ne legyen, a telepnek közel oly nagynak kell lennie, mint azoknak az állatoknak álláshelye, amelyek után a trágyát a telepre visszük. Nagyobb telepnél mindig csak a felerészen gyűjtjük a trágyát, hogy ily módon a másik felerészen a trágyát a kívánt fokig érlelhessük. Kis telepnél, ahol a telep egész területére rakjuk a trágyát, kihordáskor a trágyakirakásnak felső friss rétegét nem visszük ki, hanem a telep aljára visszadobjuk. Ily módon érjük el azt, hogy éretlen trágya nem kerül kihordásra.

A tenyészbika helyes takarmányozása.

A tenyészbika — speciális hasznosításának megfelelőleg — különleges takarmányozást igényel.

A fukar, koplaltató tartás következtében csökken a nemzési kedv, mert a kellő életenergiának, életkedvnek, a nemzési váagnak főfeltétele az egészséges és megfelelő tápláltságon alapuló „jó közérzet”. Viszont a túltáplálás elzsírosítja a különben is tétlenségre kényszerített szervezetet, elpetyhíti szöveteit, ami ugyancsak hátrányos a nemi életre, másrészt a test elnehezedeése következtében akadályok gördülnek a nemzési aktus elé: a bika nem bír felhárni a tehenre, vagy pedig letörni nagy testsúlyával a tehenet.

A bikának tápanyagszükséglete csak valamivel haladja meg az életfenntartó szükségletet. A kifejlődött és nem igazított bika — amennyiben a párzások az egész évben egyenletesen eloszlanak, — gyakorlati tapasztalatok szerint (1000 kg. élősulyra) 7 kg. keményítőértékű, 1.2 kg. emészthető fehérjét tartalmazó takarmánnyal kellőleg van táplálva. A legtöbb bika 7.5 mázsa élősúlyu, miért is napi tápanyagszükséglete 5 kg. keményítő-érték, benne 1 kg. emészthető fehérje. Napi adagjának szárazanyag-tartalma (1000 kg. élősulyra) 20—24 kg. legyen.

Ha a bika nem egész évben van egyenletesen igénybe véve, hanem csak bizonyos ideig hág, akkor természetesen e szezonban takarmánya is gazdagabb legyen — a szünetek rovására. Még ki nem fejlődött bikánál is a normális fejlődés biztosítására — különösen fehérjéből — nagyobb adagot kell számítani. Ezért a lapáymarha tenyészvidé-

kén, hol majdnem kizárólag fiatal bikákkal fedeztetnek, hol a hágások három tavaszi hónapra gyűlnek össze és ahol a bikát kiméretlenül kihasználják, egy bikával naponta, jó legelő mellett, etetnek gabonadarát, babdarát, rozskenyeret, az abrakhoz még néhol 5—10 darab tyuktojást is kevernek.

Mindazáltal az egyediség is nagy szerepet játszik a kérdés eldöntésénél, azért nem árt ellenőrzésképen a bika kondícióját figyelni, ennek javulása, vagy romlása szerint változtatni a takarmányadagolást s így a „tenyészkondíciót“ állandóan biztosítani.

Több tápanyagot igényel — munkája arányában — az igazított tenyészbika is.

Sóból naponta a tenyészbika 20—30 gr.-ot igényel.

A vízmennyiséget illetőleg a gazdák azon elvet követik, hogy a sok víz ivásától a bikát szöveteinek szivósága és a has karcsúsága érdekében vissza kell tartani, de ezen óvatosság ne fajuljon a szomjaztatásig.

A szükséges tápanyagmennyiséget szolgáltató takarmányok megválasztásánál a következők tartandók szem előtt:

a) A vizenyős takarmányok (zöldtakarmány, répa, répaszelet, lisztes ivósok, sörtörköly, szeszmoslák, stb.) nagyobb mennyiségben szivacsossá, petyhüdtté teszik a bika szervezetét, mindazáltal nyáron némi zöldtakarmánynak (legelő), télen 5—10 kg. répának kedvező diétás hatását tagadni nem lehet.

b) A termés szálastakarmánya (szalma, pelyva) nagyobb mennyisége kiküszöbölendő a bika takarmány-szabványából, mert „szalmahas“-ra vezethet, mely nem szép és amely hágási akadályul is szolgálhat; legfeljebb szénahiány esetén helyettesítheti a szálastakarmány egyharmadát jó, egészséges takarmányszalma.

Legjobb takarmány a bika számára a jóminőségű rétiszéna, melléje abrakul zuzott zab, ennek egy része pótolható más gabonadarával, fiatalabbaknál olajpogácsával, korpával vagy darált lóbabbal.

Hazai és külföldi gazdaságokban gyűjtött adatok szerint 7—8 mázsás tenyészbikák napi adagja 3—5 kg. abrakból (főleg zab, kevésbé gabonadara és korpá), 6—8 kg. szénából és 5—20 kg. takarmányrépából szokott állani. Az abrakba naponta egy evőkanálnyi (30 gr.) sőt kevernek.

A legeltetési időben a szabadon, vagy pányvázva való legeltetés igen jó hatással van a bika szervezetre. Abrakban azonban ekkor is legyen része.

A tenyészképesség megőrzésére bikánál is igen fontos a bőrápolás, a körmök ápolása és rendszeres mozgatás. Sok bika azért nem hajlandó hágni, mert körmeinek túlhoszu volta miatt hágáskor a körömsarkak fájdalmas zuzódást szenvednek.

Hogy a bika kellőleg fékezhető és kormányozható legyen, fűzzük orrsövényébe orrkarikát. Ezt Bajorországban törvényes intézkedés is megköveteli. A karikába csatolt (karabineres) vezető-rud utján a bikát még gyengébb egyén is bárhol elvezetheti. Ha a kezelés a borjúkortól fogva erélyes, de jóindulatu s a bikát éretlen játékból nem ingerelik, akkor nem fog „elvadulni“.

A tehenek sorába kötözött bikának 1.4—1.8 m. széles és 2.6—2.8 m. hosszú állást biztosítsunk. Jobb azonban a bikának erős dorongokból — esetleg vassinekből — összeállított boxban külön helyet biztosítani.

Májusi teendők a gazdaságban. A zöldtakarmánynak lekaszált rozsföldet feltörve és megrágyázva, kukoricával, babbal, csalamádéval lehet bevetni, vagy dohányjal lehet beültetni. Burgonyát, tengerit meg kell kapálni; a dohányrészák kiültetését be kell fejezni. Lucerna, lóhere, baltacim zöldtakarmánynak kaszálható. A kertben legfőbb teendő az ültetvények gondozása, gyomlálása, kapálása, száraz időben öntözése. A dinnyét, tököt, ugorkát szántóföldre lehet elvetni. A paradicsom- és paprikapalántákat ki kell ültetni. Fáinkon az ártalmas rovarokat és hernyókat szorgalmasan pusztítsuk, a fagyhajtásokat távolítsuk el. A lisztharmat és egyéb gomba-

Más kárán tanul
az okos gazda és

„SALAN“

FERTŐTLENÍTŐT HASZNÁL,
mielőtt megbetegszik
a jószág.

betegségek ellen kezdjük meg a védekezést. A szőlőt kötözzük, fel, a szőlőhajtások válogatását kezdjük el. Adjuk meg a szőlőnek a második kapálást és a peronoszpóra ellen az első permetezést. A szőlő zöldajtását is meg lehet kezdeni. A kései fagyok ellen a kora hajnali órákban füstöléssel védekezünk. Ojtványszőlőben a nemes részről fejlődő gyökereket távolítsuk el, hogy a tökét ne gyöngítsük. Az első kötözést még virágzás előtt fejezzük be. Az új borok második lefejtését továbbra már nem szabad halasztani, az ó-borokat szintén le kell fejteni. A gyengébb méhcsaládoknak az erősebbektől adjunk egy-két fiasításos keretet. A költőürt bővítsük meg s ha az megtelt, akkor nyissuk meg méheinknek a mézürt is. Ha a rajzás megindult, a méhésznek serényen kell dolgoznia, mert a jókori rajok a legjobbak. Jó akácvirágzás esetén az első mézpergetés is végrehajtható.

Hogyan védekezünk a kései fagyokkal szemben a házi kertben? Vannak növények, amelyeknek a kései fagyok nem ártanak. Ilyenek a sárgarépa, petrezselyem, mák, borsó, hagyma, sóska, laboda stb. Más növényeink viszont a legkisebb fagytól is tönkremennek. Ilyen pl. a bab. Éppen ezért a babot április vége felé vetjük legkorábban, rendszeresen azonban május elején. A fagyos szentek körül beálló lehülések ezt a babot nem bántják, mert még nem bujt ki a földből. Arra az esetre, ha netalán mégis tönkremenne, az első vetéstől számítva 10 nap múlva megismételjük a vetést s így, ha az egyik vetés el is pusztul, a másik megmarad. Nem tulságosan érzékeny növényünk a kukorica. A kukorica lefagy ugyan a föld színéig, de ha nem tulerős volt a hideg, újra kihajt a földalatti része s így nem kell kétségbeesnünk, ha a kukoricát leperzselve találjuk. A dinnye már igen érzékeny a hideg iránt. Éppen ezért az első vetéstől számítva — mely az évszak 100-ik napjára szokott esni, tehát április 10—11-e körül — 10 nap múlva megismételjük a vetést ugyanazokba a fészkekbe, amelyekbe először vetettük a magvakat. Ha az első kelés elpusztul, van már most pótlás s nem is késünk el a természetessel. Ha mindkét vetés szépen kikel és nem fagy el, akkor a legszebb két-három növényt hagyjuk meg fészkenként, a többit pedig kidobjuk. Ha este látjuk, hogy szélszél az idő és erős lehülésre van kilátásunk, éjjelre a dinnyefészkekre egy-egy jó marék szalmát szórunk, vagy néhány lap ujságpapírost fektetünk, amelyet kődarabokkal lerögzítünk, hogy a szél el ne fujja. Reggel, ha a nap kisüt és elmúlik a fagy, leszedjük a takarót és a növénykéket meg vannak mentve! A tőknél és ugorkánál — melyek

Ez ám a jó kerítés gazduram!

Apró állat nem
megyen át rajta!

Hungária drótfonat!

Kérje azonnal szép képes árjegyzékünket **ingyen!**

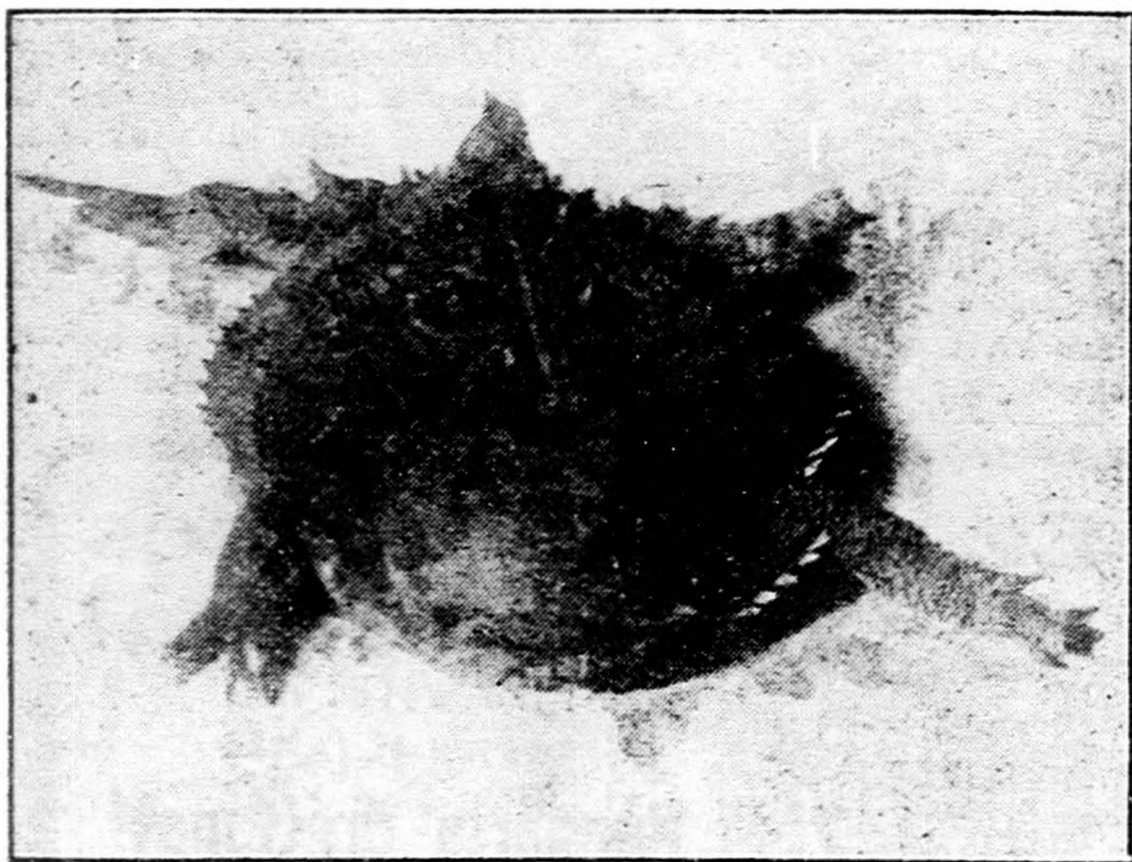
HAIDEKKER SÁNDOR R. T.
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 48/27. SZÁM.

Fiók: VIII., FIUMEI-UT 8. SZÁM.

a legkisebb fagy esetén is szintén elpusztulnak — ugyanugy járhatunk el, mint a dinnyénél. A paradicsom is nagyon érzékeny a faggyal szemben. Ezért a paradicsomot május elseje előtt ne is palántázzuk ki. Az áprilisi hűvös időben ugy sem fejlődne. Ha éjjeli fagyra van kilátás, este ujságpapírossal, szalmával takarjuk be bőségesen, úgy, mint a dinnyét. Homokos, laza talajon megtehetjük azt is, hogy éjjelre óvatosan lehajtjuk és óvatosan feltöltjük az egész növényt földdel. Kül-tetett paprikapalántáinkkal szintén úgy járunk el, mint a paradicsommal, azzal a különbséggel, hogy azok föld alá nem buktathatók, mert igen törékenyek. Csak szalmával, vagy ujságpapírossal védhetjük meg őket. A burgonya nem tulságosan kényes. Ha le is fagy a földfeletti része, a tő újra kihajt. Igaz, hogy ez visszaveti fejlődésében, de mégsem pusztul el az egész növény. Ha ekkor mutatkozik erős lehülés, nem tehetünk egyebet, mint ujságpapírossal, szalmával óvatosan, de bőven betakarjuk a hideg éjszakák idejére.

A zöldtrágyázásról. Ha nem áll rendelkezésünkre elegendő mennyiségű istállótrágya, akkor ezt a zöldtrágyázással egészíthetjük ki. A zöldtrágyázás különösen homoktalajon bír megfelelő jelentőséggel. A homoktalajt a zöldtrágyázás által „televényben” is gazdaggá tesszük. Így a laza homoktalaj kötöttségét is növeljük, a talajnak tápanyaglekötőképességét, víztartókéességét emeljük, ezenkívül a könnyen korhadó zöldtrágya feltárolag hat a talajban lévő egyéb növényi tápanyagokra. Az istállótrágyától abban különbözik a zöldtrágya, hogy foszforsavban és káliban nem gazdagítja a talajt, miért is ezeket az ásványi anyagokat műtrágyával kell pótolni a zöldtrágyázás mellett. Zöldtrágyanövénynek a pillangósvirágú bükköny, biborhere, borsó, bükköny, lóbab, csillagfürt stb. A pillangósvirágú növények különösen azért alkalmasak zöldtrágyának, mert a talajt nitrogénben gazdagítják. Ugyanis gyökereiken olyan baktériumok élnek, melyek a nitrogént a levegőből képesek lekötöni. A pillangósvirágú növényeket zölden, teljes virágzásban kell leszántani. Így a zöldtrágyanövény teljes tömegében visszakerül a talajba s annak tápanyagtartalmát és televényét is gyarapítja. A zöldtrágyázást igen meghálálja a burgonya, rozs, zab, dohány, jobb homokon még a répa, tengeri. Minden növény csak akkor fogja különösen meghálálni a zöldtrágyázást, ha a zöldtrágyából hlányzó növényi tápanyagokat nem felejtjük el műtrágyákkal pótolni.

Műtrágyázunk-e a takarmányrépa alá? Gazdáink legtöbbje igen helyesen a takarmányrépát közvetlen istállótrágyába szokta vetni. Ez okból feleslegesnek tartja, hogy még műtrágyázzon is alája. Pedig a takarmányrépa termése, ha mindjárt istállótrágyázunk is, kat. holdanként 150—200 kg. mennyiségben adott szuperfoszfáttal még további mértékben fokozható. Ezen mennyiséget közvetlen vetés előtt kell elszórni. Ha kombinált géppel sorba adjuk a műtrágyát, úgy 80—120 kg. is elegendő. Ha közvetlenül nem istállótrágyázunk, az előbb említett mennyiségű szuperfoszfát alkalmazása mellett még nitrogéntrágyákat is kell használnunk. A nitrogén-

Örökéletű béka.

Képünk egy amerikai békafajta egy példányát mutatja be. A különös állat harminc esztendőn keresztül be volt falazva és anélkül, hogy bármiféle táplálékhoz jutott volna, nem pusztult el. Mikor előkerült a falból, olyan volt, mintha nem élne. Kis idő múlva azonban lélegzeni kezdett.

trágyák közül a kénsavas ammoniák, mésznitrogén, chilisalétrom stb. jöhet figyelembe. Az előbbi kettő valamelyikéből kat. holdanként 50—1000 kg.-ot adhatunk, aszerint, hogy mily mértékben sovány a föld. Azonban a kénsavas ammoniákat és a mésznitrogént mindig vetés előtt (kitavaszkodáskor mindjárt) szórva használjuk. Sorba csak a szuperfoszfátot és chilisalétromot adjuk. A chilisalétromból akár istállótrágyázunk, akár nem, mindig célszerű 25—40 kg. mennyiséget használnunk, melyet közvetlen vetés előtt az előbb említett mennyiségű szuperfoszfáttal összekeverhetünk s együtt szórhatjuk ki. Ezen 25—40 kg. chilisalétromot és 80—120 kg. mennyiségű szuperfoszfátot egyszerre sorba is adhatjuk. Ha a kikelt répa gyengén fejlődik, vagy bogarak igen bántják, akkor a kikelés után s felültrágyázhatunk 25—30 kg. chilisalétrommal, mely különösen a kezdeti fejlődést fogja siettetni. A felültrágyázás azonban mindig száraz időben történjék, nehogy a nedves leveleken égési foltok keletkezzenek. (V. Ö.)

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Mi az oka a rossz tejértékesítésnek?

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejjgazdasági bizottságának határozatából kifolyólag a tejtermelő gazdák Inkey Pál báró elnöklésével értekezletre gyűltek össze, hogy a tejjgazdaság válságos helyzetének okait megvitassák és az orvoslásra alkalmasnak ígérkező eszközöket és eljárásokat megállapítsák. Konkoly-Thege Sándor dr. főtitkár tájékoztatta az értekezletet a tejjgazdaság helyzetéről. Az abraktakarmányok nagymérvű drágulása, a hizott anyagnak rossz értékesítési lehetősége és a változatlan, viszonylag alacsony tejárak az utóbbi hónapokban egyre súlyosabbá tették a tejjgazdaság helyzetét. Tolnay Pál miniszteri tanácsos örömmel hozta az értekezlet tudomására, hogy a vajmárkázásra vonatkozó rendelet még április hóban jelenik meg. A márkázás bevezetése a vaj minőségében lényeges javulást eredményez és ezzel nagy mértékben elősegíti majd a vajkivitelt.

A gyümölcstermelés helyes irányba való terelése.

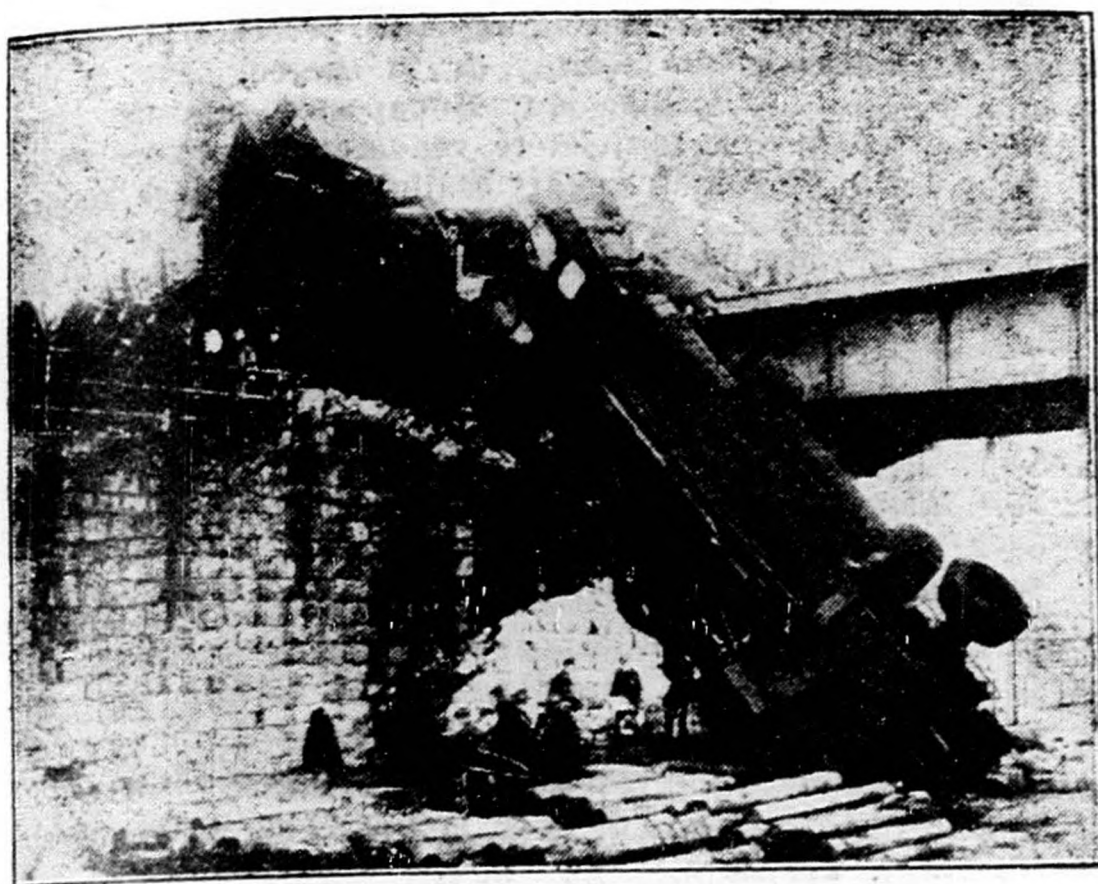
Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület gyümölcsészeti szakosztálya Magyar Kázmér m. kir. gazdasági főtanácsos elnöke mellett illést tartott. Az ülésen a gyümölcstermesztők, faiskolatulajdonosok és értékesítők nagy számmal vettek részt és a gyümölcstermesztés és értékesítés időszerű kérdéseit vitatták meg. Állást foglalt a szakosztály a földművelésügyi minisztérium akciója mellett, amely szerint az ország egyes körzeteiben a tervszerűtlen termesztés helyett csak azokat a gyümölcstermékeket és fajtákat termeljék, amelyek termesztésére az illető vidék talaj- és éghajlati viszonyai a legmegfelelőbbek. E célból a szakosztály elhatározta, hogy szakosztály-ülések keretében fajta-megállapításokat végez. A szakosztály elnökévé Angyal Dezsőt, a kiváló pomológust, előadójává pedig Mahács Mátyás és Gergely István kertészeti főfelügyelőket választották meg.

Szép eredménnyel zárult a fehérvári bikavásár.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület most tartotta meg szokásos évi tavaszi bikavásárját Székesfehérvárott a méntelepen. A vásárra bejelentetett 51 bika, amelyből felhajtottak 47 darabot, eladtak 20 darabot. A vásáron eladott bikákból 16 darabot a Vármegyei Gazdasági Felügyelőség vásárolt meg a községi köztenyésztések számára állami kedvezménnyel, 1 darabot egy Veszprém vármegyei községnek, 3 darabot pedig magántenyésztőknek adtak el. A vásáron a földművelésügyi minisztériumot Haidecker Andor gazd. felügyelő, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet Konkoly-Thege Sándor dr., gazd. tanácsos, főtitkár, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamarát Szűcs Albert állattenyésztési felügyelő képviselte. A vásár rendezését és irányítását Ármos Jenő kir. gazdasági tanácsos végezte.

A csanaki népfőiskola évváró ünnepélye.

A napokban tartotta a csanaki népfőiskola évváró ünnepélyét, amelyen megjelent Bárdos Remig dr. pannonhalmi főapát, Németh Károly győri főispán, Steinecker Ferenc egyetem tanár, Strommer Viktorin főiskolai igazgató, Némethy Ödön győrmegyei alispán, Ormándy Géza mezőgazdasági kamarai igazgató, Mille Géza titkár és még számosan. Szekeres Bónis bencésplébános, a Népfőiskola igazgatója, ismertette az iskola

Súlyos vasúti szerencsétlenség Bécs mellett.

A Bécs melletti Heiligenstadtban, hibás váltóállítás következtében, rendkívül súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Egy tehervonat ugyanis igen nagy sebességgel az ütközőnek szaladt és a mozdony lezuhant a tízméteres töltésről. A katasztrófa alkalmával nyolcan súlyosan megsebesültek.

munkásságát. Az intézet könyvtára a minisztérium és a főapátság adománya folytán ötszáz kötetre emelkedett. A beiratkozott férfiak száma 39, a nőké 35 volt. Ebben az évben 288 előadást tartottak. A háziipari tanfolyamon 22 nő vett részt, akik 400 darab fehérneműt készítettek. *Gergely Gyula* tanító a Népfőiskola jelentőségéről tartott előadást, majd az ünneplő közönség táviratilag üdvözölte *Klebensberg Kunó* gróf kultuszminisztert és *Schandl Károlyt*, *Bárdos Remig*, *Németh Károly*, *Steinecker Ferenc*, *Némethy Ödön* és *Ormándy Miklós* mondtak még beszédet. Az ünnepség a Himnusz eléneklésével ért véget. A megjelent előkelőségek az ünnepély után megtekintették a háziipari kiállítást.

Mikor lesz a tojásból kakas és mikor jérce?

A baromfitenyésztésnek minél gazdaságosabbá tétele céljából nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon kísérletezések folynak. Az egyik ilyen kísérletezés arra irányul, hogy már a tojásból lehessen következtetni a kikelő csibe nemére. Külföldön az erre vonatkozó kísérletek az alábbi eredményre vezettek: Minden tyuknak keltetésre szánt tojását külön-külön gyűjtötték. A tojást letojás után lemérték s annak súlyát a tojásra feljegyezték. Amikor egy tyuktól mintegy 9-10 darab tojás összegyűlt és azoknak súlyát megállapították, az így nyert súlyt elosztották a tojások darabszámával. A megkapott középarányosnál magasabb súlyu tojásból kakas, a kisebb súlyu tojásból jérce kelt ki, míg a középarányosnak megfelelő tojásból nem biztos, hogy kakas vagy jérce kelt ki. Eddig jutottak a külföldön e téren a kísérletezéssel. A német tenyésztők nagyrésze határozottan állítja, hogy az eredmény csalhatatlan és biztos. A Felső-dunántúli Mezőgazdasági Kamara (Győr) most felkérte a baromfitenyésztőket, hogy saját érdekükben végezzenek hasonló kísérleteket és az eredményeket közöljék a Kamarával, hogy azokat összegyűjtve, megállapíthassa a németek állításának igaz voltát s azt a magyar gazdák javára felhasználhassa.

Hóviharok dühöngenek Európaszerte. A szeszélyes április fergeteges telet hozott Európára és egyes helyeken olyan hótömegeket zudított le, amilyenek még télidőben is szokatlanok. A múlt hét néhány napján Varsó utcáit magas hó borította, sőt a vasúti forgalom is szünetelt és több telefonvonal szakad el a hófúvás miatt. Olaszországban is hófúvás volt, Udinében ötvengrammos jégdarabok estek és Mánua tartományban a jégverés elpusztította a virágzó gyümölcsfákat. Hazánkat szerencsére elkerülte a hóföregteteg, a hőmérséklet azonban erősen lehült és több helyen fagyott is.

Nincs többé kopasz fej! ha a *Gamma* hajnövesztőt használja. Orvosilag kipróbálva és ajánlva. Minden gyógyszerárban és drogériában kapható.

Ibolya.

Zöldelő lapu takarta el
A kéklő szerény ibolyát,
Zöldelő lapu árnyékában
Árasztá kedves illatát.

Igy megvonulva, ki sem látta,
Fel sem fedezték rejtekét,
Békén élhette, illatozva
Rövid tavaszi életét.

Ámde jött a lángsuráru nap
S elszáradt védő lapuja.
Kitárult virágunk előtt is
A mulandóság kapuja.

Bánatosan sóhajtott ekkor
A haló ibolya felém:
„Mégis jobb lett vón' elhervadni
Egy kékszemű lány kebelén...”

JÓZSA LAJOS (Tiszaderzs).

Nyolcmillió háromszázhetvenezer lakosa van az országnak. Csonka-Magyarországnak 1920-ban 7,980.143 lakosa volt. Ez a szám természetes szaporodás útján öt év alatt négyszázezerrel növekedett, vagyis 1925-ben a lakosság száma 8,368.273 volt.

Itt a tavasz!

A csalóka napsugártól könnyelműbbek lesznek az emberek, sutba dobják a legmelegebb ruhát, elfeledik, hogy az időjárás szeszélyes és már kész a

**meghülés
nátha
torokfájás
rheuma
köszvény,**

sőt örülni kell, ha komolyabb baj nem lesz!

Kellő óvatossággal

sok bajnak elejét lehet venni és aki félti az egészségét, az legyen előrelátó!

Minden háznai nagyszerű szolgálatokat tesz ilyenkor

1 üveg valódi

DIANA

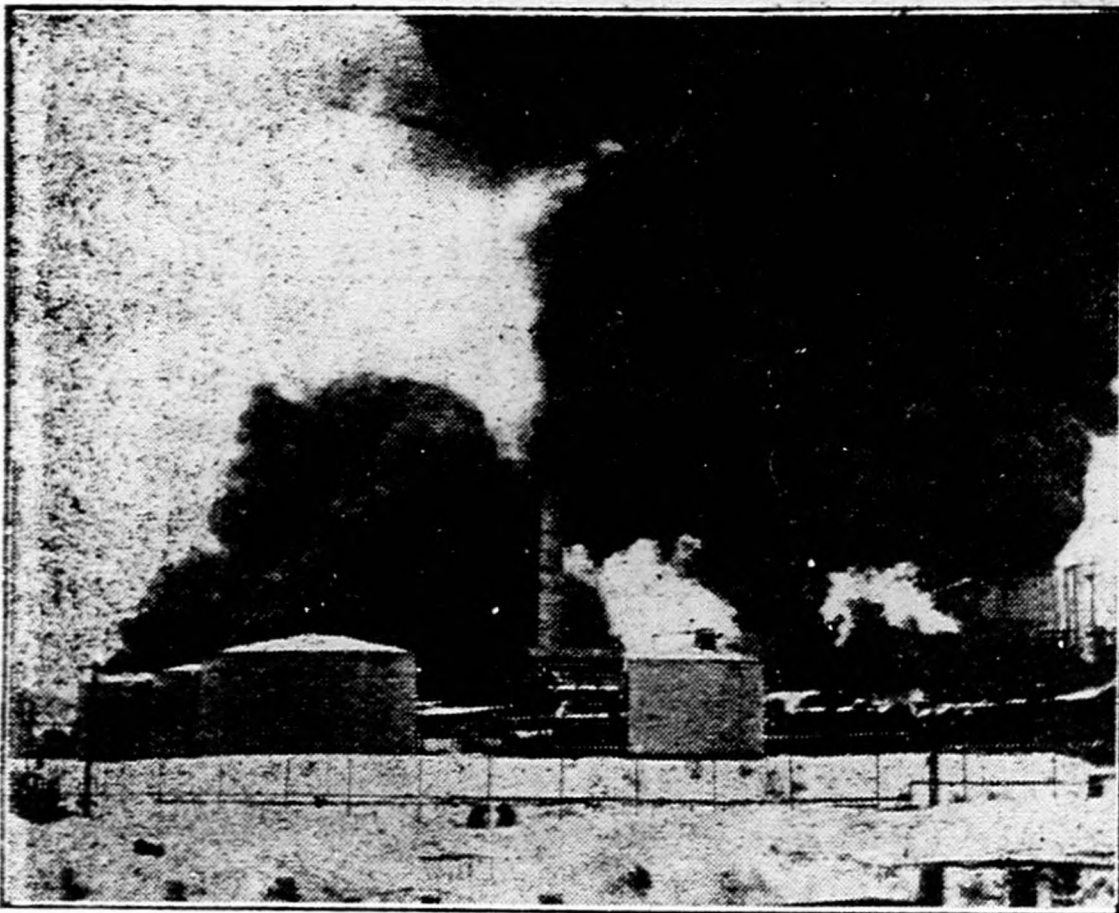
SÓSBORSZESZ

edz,

enyhít,

erősít,

fájdalmakat csillapít!

Petróleumégés.

Képtünk a romániai petróleumkut óriási arányú égését mutatja be.

Törvényt sürget az istenkáromlás ellen a református konvent. A református egyetemes konvent *Baltazár* Dezső püspök és *Dokus* Ernő főgondnok elnöklétével ülést tartott Budapesten. A konvent annak a véleményének adott kifejezést, hogy szigorú büntetéssel kell büntetni az istenkáromlókat és szükségesnek tartja, hogy ezzel a kérdéssel a törvényhozás is foglalkozzék. *Kovács* J. István teológiai igazgató szövegét, hogy a református egyháznak a törvény alapján járó államszegélyéből egy bizonyos részt mindig visszatartanak és ezért elhatározták, hogy lépéseket tesznek a kérdés rendezése érdekében. A konvent a Magyar Protestáns Irodalmi Társaságnak négyezer pengő évi segélyt szavazott meg. Végül elhatározták, hogy felkéri a kultuszminisztert, hogy adjon állami segélyt a nyolcszáz léleknél kisebb egyházközségeknek is.

Anna királyi hercegnőnek leánygyermek született. *Anna* királyi hercegnő április 19-én este kitűnően fejlett, egészséges leánygyermeknek adott életet. A szülés alkalmával ezuttal is *Tóth* István dr. egyetemi tanár és *Bud* György dr. egyetemi tanársegéd volt jelen. *Anna* főhercegnő, valamint az újszülött gyermek egészséges. A kis királyi hercegnőt, *József* Ferenc főherceg kisleányát, *Anna Teréz* névre keresztelik.

Vizum nélkül utazhatnak a szerződött földmunkások Németországba. A berlini munkásközpont nemrégiben megegyezést kötött az illetékes magyar szervvel magyar mezőgazdasági vándormunkások szerződöttetése tárgyában. A megegyezés értelmében a Németországba jövő magyar munkásokat rendes magyar utlevéllel szerelik fel. Ha a magyar munkások együttesen lépik át a határt, nincsenek kötelezve az utlevél láttamozására, feltéve, hogy szerepelnek a megállapodások mértékéhez képest kiállított munkaszerződésekben, illetve közös jegyzékekben. Ha a magyar munkások valamelyike bármilyen okból idő előtt otthagyja a munkát és kiválik a jegyzékben összefoglalt munkáscsoportból, a német munkásközpont gondoskodik arról, hogy hazautazása céljából megkapja az esetleg szükséges német kiutazási láttamozást. A munkások *Oderberg*, *Passau* és *Bodenbach* határátkeleti állomásokon fognak Németországba utazni és onnan visszatérni.

Halál egy szép leány miatt. A szegedi felsőtanyán, a *Balástya*-kapitányságon cserkésző lovasrendőrök holtan találták ifju *Fekete* István gazdálkodót. Kiderült, hogy a fiatal gazda a délutáni órákban távozott hazulról, hogy *Pálospusztára* menjen egy leánynak udvarolni. Megállapították, hogy ifju *Fekete* Istvánt a *pálospusztai legények* verték agyon, mert féltékenykedtek a leány miatt. A csendőrök a gyilkost keresik.

Tóth Károly dr.-t, a szegedi egyetem prorektorát, halálra gázolta a villanyos. *Tóth* Károly dr., a szegedi egyetem professzora, a múlt hét szombatján Budapestre utazott, hogy résztvegyen az olaszok tiszteletére rendezett ünnepeken. A prorektor a Dunakorzón fel akart szállni egy villamos kocsira, amely közben elindult s a tanár hátrazuhant. A pótkocsi elütötte *Tóth* Károlyt, akit eszméletlen állapotban vittek a *Rókuskórházba*. A rektort megoperálták, de rövid szenvedés után meghalt. A tragikus véget ért professzort hétfőn délután temették a budapesti *Kerepesi temetőből*. *Ravasz* László református püspök bucsuztatta a halottat, majd a felsőház és az egyetemek nevében hangzottak el bucsubeszéddek. A professor holttestét *Kiskunhalasra* szállították, ahol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Nem változtattak az amerikai bevándorlási listán. Az utóbbi időkben — különösen vidékről — sokan fordultak a hatóságokhoz Amerikába való kivándorlási engedély elnyerése iránt azon a téves alapon, hogy az Egyesült Államok a bevándorlást korlátozó törvényét oly módon változtatta meg, hogy a kint élők legközelebbi hozzátartozói, vérrokonai az egyes országokra nézve számszerűleg megállapított bevándorlási létszámon — kvótán — felül lesznek a jövőben bebocsáthatók. Illetékes helyről nyert értesülés szerint ezek a híresztelések teljesen alaptalanok, az Egyesült Államok bevándorlási törvényén mindaddig változás nem történt s így a most érvényben levő korlátozások minden valószínűség szerint a jövő 1928. július 1-től 1929. július 1-ig tartó évben is érvényben marad.

A hosszú egészséges élet titka. A nagy hangon reklámozott megfiatalítási kísérletek sora megbuknak s megint nem marad más hátra, mint vigyázni életünkre és ésszerű életmóddal elkerülni a ránk leselkedő ezernyi veszedelmet. Ehhez pedig segítő társak, biztos fegyverek szükségesek. *Kaposy* István Károly dr. tollából „A hosszú egészséges élet titka“ címmel most jelent meg egy kitűnő utbaigazítást nyújtó füzet, amelyet kiadóhivatalunk díjtalanul elküld mindenkinek, aki címét levelezőlapon beküldi.

Rothermere lord levele a magyar kubikosokhoz. A *Magyar Földmunkás Vállalkozó Szövetkezetek* husvét előtt *Szentesen* kongresszust tartottak és lelkes levélben üdvözölték a magyarság kiváló barátját, *Rothermere* lordot, aki megleghangu levélben válaszolt a kubikosoknak. „Nagy szerencsétlenség lenne az egész világra — írta *Rothermere* lord, — ha a derék embereknek ez a területe a trianoni békeszerződések által való megcsontítások következtében megsemmisülne. Minden tölem telhetőt megteszek Magyarország ügyének előmozdítására, felhiva az egész világ figyelmét a békeszerződés revíziójának szükségességére.“

Hat havi börtönre ítélték az angyalcsináló pécsbagotai asszonyt. *Botor* Józsefné tizenkilencéves pécsbagotai asszonyt az anyósa addig üldözte, míg bele nem egyezett, hogy születendő második gyermekétől megfosszák. A fiatal menyecske a műtét következtében meghalt s a hatóságok eljárást indítottak *Böröcz* Józsefné születésné, továbbá a fiatalasszony nagyanyja, özvegy *Szabó* Jánosné és anyósa, id. *Botor* Józsefné ellen. A pécsi törvényszék a napokban foglalkozott a bűnüggyel. *Botor* Józsefné tagadta, hogy ő kényszerítette volna menyét és özvegy *Szabó* Jánosné sem ismerte be a szörnyű bűncselekményt. *Böröcz* Józsefné bevallotta, hogy az áldozat nagyanyjától otdalast és sonkát kapott a műtét végrehajtásáért. Az asszony anyja *Szabó* Tamásné elmondotta, hogy leánya sirva menekült hozzá, mert nem bírta tovább az anyósa üldözéseit. A törvényszék idősb *Botor* Józsefnét és *Böröcz* Józsefnét hat-hat hónapi börtönre, özvegy *Szabó* Jánosné pedig mint bűnrészeszt három hónapi fogházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért felebbezett, a vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

Megölte a pálinka. A *Nyiregyháza* közelében levő *Mezőladány* közelében *Rencsik* Mihály és *Gerzsenyi* János gazdák a padláson pálinkáztak. Addig ittak, amíg mindketten össze nem estek. *Rencsik* Mihály gyomrában „meggyulladt“ a szilvápálinka és holtan terült el a padláson. A házbellek csak órák múlva vették észre a szerencsétlenséget. Az eszméletlen *Gerzsenyi* Jánost kórházba szállították. *Rencsik* András, aki nehéz testű ember volt, csak úgy tudták a padlásról leereszteni, hogy kötelet kötöttek a derekára és annak a segítségével a földre bocsátották.

Balsikerü repülés.

A pilóta, aki rekordot akart javítani, a tengerbe zuhant.

Rothermere lord fia májusban Szegedre utazik. Rothermere lord fia, *Harmsworth* Edmond angol alsóházi képviselő május 17-én, áldozó csütörtökön Szegedre utazik. Ez alkalomból a város s az egész Alföld népe délelőtt 11 órakor a Széchenyi-téren nagy tüntető gyűlést rendez a békerekvizió mellett. Ugyanekkor nyújtják át *Harmsworth* Edmondnak a *Ferenc József* tudományegyetem diszoklevelét, amelyben az egyetem tanácsa Rothermere lordot az igazság szolgálatában szerzett érdemeinek elismeréseképpen a jogtudomány disz doktorává választja. A tudománykar valamennyi tagja által aláírt ajánlás hangoztatja a lord érdemeit, amelyet az igazság és a jog érvényesülése érdekében kifejtett munkásságával ért el.

A közepi dalosversenyen ezer dalos vesz részt. Vasvármegye népművelési bizottsága *Köszegen* június 2-án és 3-án nagyarányú dalosversenyt rendez. Egész vármegyében élénk figyelemmel kísérik az előkészületeket, mert olyan impozánsnak ígérkezik, amelyhez hasonló az egész vármegyében nem volt. Eddig már huszonegy dalárda nevezett be, közel ezer taggal. A Himnusz és a magyar Hiszekegyet valamennyi vármegyei dalárda összkarban fogja előadni, úgy, hogy több, mint ezer énekes ajkáról zendül fel június 2-án a magyar imádság.

A dusgazdag földbirtokos hat kilogramm cukorrépa miatt feljelentette számadójuhászát. A dusgazdag gyulai földbirtokos, *Schwarz* Gyula feljelentést tett 67 éves számadójuhásza, *Vas* István ellen, mert az öreg három alkalommal két-két kilogramm, összesen hat kiló cukorrépaszeletet ellopott és a lovával megetette. Az öreg számadó a bíróság előtt azzal védekezett, hogy azért adott cukorrépat a lónak, mert az uradalom kevés takarmányt juttatott az állatnak. A törvényszék három napi fogházra ítélte *Vas* Istvánt, a szegedi tábla azonban felmentő ítéletet hozott.

Részletfizetésre — készpénzárakon. Sokan gondolkodóba estek már azon, vajjon lehetséges-e az ilyesmi s elmentek a Rákóczi-uti Hangszerpalotába s ott zongora-, hegedű- vagy egyéb hangszert vevő vált belőlük, mikor meggyőződtek arról, hogy részletfizetésre egy fillérrel sem kell többet fizetniök, mintha készpénzzel vásárolnának.

Júniusban rendezik a református nagygyűlést. A Hit és Szolgálat mozgalom június 2-án és 3-án rendezi meg a budapesti iparszarnokban a református nagygyűlést. Remélik, hogy az idén harmincezer ember jelenik meg a nagygyűlésen. A gyűlés főtárgyául egyházi és nemzeti ujjászületésünk kérdéseit jelölték meg. Egyszerre három nagynevű református püspök, *Baltazár* Dezső dr., *Ravasz* László dr. és *Antal* Géza dr. tartanak istentiszteletet a református hívők számára.

Végigmeleg a temetőn.

Végigmeleg a temetőn csendesen,
Eszembe jut az én régi kedvesem.
Eszembe jut az elhervadt virágom,
De mi haszna, ha csak sirját találok...

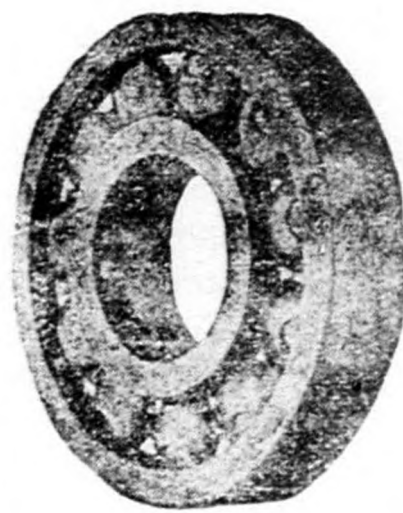
Ráborulok zokogva a sirjára,
Jaj de sokszor sirtam érte hiába.
Sohse hitted azt, hogy téged szeretlek,
Pedig hogy fájt szívem, mikor temettek!

KARLI GYULA (Söly).

Tilos a magyar szó a Felvidéken. Körmöcbányán a tót nemzeti tanács falragaszon szövegezte fel a lakosságot, hogy tartózkodjék az utcán és az üzletekben a magyar nyelv használatától. Ugyancsak Körmöcbányán történt, hogy *Antos* Ilona énekművésznő és *Antos* Károly hegedűművész hangversenyt rendeztek s a tót nemzeti liga botránnyal fenyegetődött, ha az énekesnő a cseh, tót és német dalok mellett magyarul is énekel. A művészek kénytelenek voltak lemondani a program magyar részéről.

Aki még Rothermere-t is besapta. A havannai rendőrség értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy letartóztatta *Savage-Sulyok* Árpád kubai magyar ál-hírlapírót, mert a magyar kivándorlókat különféle szélhámosságokkal megszarolta, sőt midőn *Rothermere* lord legutóbb Amerikában járt, tőle is kicsalt 350 fontot a magyar kivándorlók segítségére és ezt az összeget is elsikkasztotta. *Savage-Sulyok*kal együtt letartóztatták a vele közös háztartásban élő magyar nőt is, mert a szélhámosságoknál segédkezett.

Kartellen kívül! Nagy árengedmény!

S R O

Cséplőcsapágyak, két soros önbeállós csapágyak, traktorcsapágyak (görgős) malomcsapágyak minden méretben és kivitelben. Golyóscsapágyak szakszerű javítása a legjutányosabb árakon, garancia mellett

Ferronova Kereskedelmi Vállalat

Budapest, VI., Jókai-utca 28. szám.

(Bejárat Horn Ede-utca)

A Nyugati pályaudvartól 1 perc.

Telefon: T. 130-56.

Kérjen árajánlatot és árlapot a „*Vasárnap*”-ra való hivatkozással!

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. április hó 30-án lejár, hogy a csatolt befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Kossuth-bankókkal csaptak be egy asszonyt. Csányi Ferencné szolnoki asszonyt felkereste egy Birca Győző nevű gépészkovács és kérte, hogy kölcsönözzön neki néhány pengőt és ruhaneműt. A kovács, hogy a célt elérje, néhány darab Kossuth-bankót mutatott fel és azt a megjegyzést tette, hogy azok amerikai dollárok, tehát nyugodtan adhat neki kölcsönt, mert a legközelebbi bankban beváltják. Csányiné a pénzt és a ruhadarabokat átadta és csak később tudta meg, hogy a férfi alaposan becsapta. Biresa Győzőt a törvényszék csalásért kétévi fegyházra ítélte, de ezt az ítéletet a budapesti Itélőtábla egyévi börtönre szállította le.

A kuruzslónő szegfűszeget, gyömbért és férfiharisnyát ajánlott a hűtlenség ellen. Balcsik Ilona szolgálóleányt elhagyta a vőlegénye, s ezért Bódi Anna mosónőhöz fordult és kérte, „fordítsa vissza“ a hűtlen vőlegény szívére. A mosónő kijelentette, hogy abban az esetben, ha százhusz pengőt ad neki és éjszaka tizenkét órakor kimegy a temetőbe, a legelső sírról három marék földet vesz, azt betömi egy férfiharisnyába, majd a földet forró vízbe önti, szegfűszeget, almát és gyömbért kever hozzá, akkor a vőlegénye visszatér hozzá. Balcsik Ilona mindezt megtette, de a legény még sem jelentkezett és ezért panaszt emelt a mosónő ellen. A bíróság Bódi Annát csalásért két heti fegyházra és negyven pengő pénzbüntetésre ítélte.

A cseh-magyar futballmérkőzés tanulsága.

Ne mondja senki, hogy a sport csak szórakozás, vagy játék. A vasárnapi labdarugómérkőzés, amelyen a legjobb magyar és cseh futballisták csaptak össze kemény, férfias tusában, bebizonyította, hogy a sport nemzeti ügyé is válhatik. Aki látta azt a negyvenezer főnyi tömeget, amely ott szorongott, izgult, hörgött, tombolt, tapsolt és éljenzett a hatalmas arénában, az megérezte, hogy itt most nemcsak arról van szó, hogy az ide-oda cikkázó bőrlabdát melyik kapuba rugják be az izmos lábak, hanem arról, hogy győz-e a magyar virtus a cseheké felett? És győzött! A tizenegy magyar fiu elkeseredett tusában maga alá gyűrte a tizenegy csehet, kétszer juttatván a cseh kapuba a labdát. Lehetetlen volt meghatottság nélkül végighallgatni és végignézni azt a tomboló örömet, amely a magyar győzelmet fogadta! Ismeretlen emberek ölelkeztek össze s a győzelemujjongás gyönyörű mámorában nem volt sem politikai, sem társadalmi különbség a negyvenezer ember között. Magyarok, diadalmas magyarok voltak valamennyien s velük együtt a város milliónyi lakosa, amely csillogó szemmel újságot olvasva egymásnak csehek vereségét, magyarok győzelmét. A diadalmas mérkőzést végignézte Bethlen István gróf miniszterelnök és Vass József népjóléti miniszter is és a magyar siker által keltett mámort mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy még a miniszterelnök is, akiről pedig Európaszerte köztudomásu, hogy páratlan erővel tud uralkodni magán, kalapját lengetve együtt lelkesedett, éljenzett a negyvenezer főnyi roppant közönséggel. Ezekben a forró pillanatokban mindenki arra gondolt, hogy a magyar győzelem híre bejárja a világot és újabb megbecsülést szerez a maroknyi magyarságnak, amely egyelőre — amíg más mezőkön nem teheti — a futballmezőn verte silánnyá a cseheket...

Bosszút akart állni a vonaton. Jóny István gyóni földmives Kecske mértre akart utazni, az elutazás előtt azonban betért a kocsimába, ahol pálinkát ivott. Jókedvűen kijelentette, hogy bosszút áll a vonaton s inkább megissza a pénzt és gyalog megy Kecske mértre. Jóny István később el is indult a sinek mellett és amint részegen haladt, a vonat halálra gázolta.

Feleségét akarta megölni és halálra sebezte magát. Barta Imre ópályi gazda, kocsmai mulatozás után ittasan tért haza, majd vissza akart menni a kocsimába, de felesége és édesanyja kérlelni kezdték, hogy maradjon otthon. A kérlelés feldühösítette Barta Imrét. Dulakodni kezdett a fiatalasszonnyal, majd felkapott egy hatalmas disznóölőkést és az asszony felé dőfte. Bartáné félreugrott és a kés olyan erővel vágódott Barta combjába, hogy átvágta az ütőeret. Rögtön orvosért szaladtak, de mire a segítség megérkezett, Barta Imre elvérzett és meghalt.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Rathinol“ irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb-, csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11, M. kir. Földmívelésügyi minisztérium) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Gróf Zichy Béla bányaművei (központi iroda Budapest, Bécsi-ut 8. sz.) husz kubikost urkúti lányájába, vasutállomás: Ajka. — Lenfonógyár (Komárom) 100 férfi-, 100 nőmunkást, öt óra. — Gáspár József (Tiszasszalka, Bereg m.) 60 arató-céplőt élelmezés mellett. — Hirsch Imre (Muth-puszta, u. p. Felsőreg) 30 pár aratót. — Deutsch Öskár (Pócsmegyer, u. p. Leányfalu, Pest m.) szállómunkára 18 férfi- és 7 nőmunkást. — Frischhoff Izidor (Mesterberegpuszta, u. p. Felsőgalla) május 15-től június 30-ig, 10 férfi- és 40 nőmunkást.

Egyeseket:

Ifj. Szabó Kálmán (Törtel, Pestmegye) szakképzett vincellért 40 h. szállóba. — Lombay László (Budapest, I., Avar-utca 37.), kertészethez értő házmestert, lakásért, világításért április 15-re. Szerdán vagy szombaton délután kell jelentkezni. — Ráksi pusztai gazdaság (u. p. Igal, vasuti állomás: Merye.) egy mindenes parádés kocsist — Dr. Auber mann Miklós (Budaörs), plébániára tehén és ló mellé éves cselédet. Kaszálási két óra pedig egy jó kaszás kocsist.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Dr. S. M., Baranyaszentlőrinc. A beküldött képet jövő héten közöljük. — B. L., Zalakoppány. Hozzánk intézett kérését készséggel teljesítjük, amint sorát ejthetjük. — N. V., Szárföld. Sajnálattal a tréfa nem vált be. Mást kérünk. — Ifj. M. J., Lesenceistvánd. Pályázata beérkezett; verseire később kap választ. Tréfa pályázatra is sor kerül. — Ó. S., Csánig. Válogatunk belőlük. — H. M., Mohács. Tréfái és rejtvényei jók. — K. J., Felsőtelekes. Annyit küldhet, amennyit kíván. — Ó. E., Csánig. Közlünk belőlük. — M. L., Győngyösoroszi. Felvetett gondolatát köszönjük, foglalkozunk vele. — T. F., Fáj. A tréfa — nem tréfa. — B. J., Mohács. Sor kerül rájuk. — L. F., Szalafő. Válogatunk belőlük. — T. A., B.-Gyula. Jók. — W. M., Cserhátaláp. Hálásan köszönjük, hogy szaporította előfizetőink táborát. Kérjük, részesítsen továbbra is bennünket jóindulatu támogatásában. A tréfákból közlünk. — K. Gy., Söly. A hiányzó számokat pótoltuk. Versét közöltük. — D. L., Öttömös. Jók. — H. I., Nógrádpalotás. Jó. — Sz. I., Pereked. Válogatunk belőlük. Fogadja legőszintébb köszönetünket fáradhatatlan és eredményes munkájáért. Önt példának állíthatnók bárki elé. Verspályázata beérkezett. — T. J., Kondó. Kötünk. — B. J., Rinyaujlak. Verse kedves, elég jól is pereg, de az ilyenfajta költeményekkel annyira el vagyunk halmozva, hogy ezt nem közölhetjük. — Ifj. M. J., Lesenceistvánd. Verseit — sajnálattalunkra, — nem közölhetjük. Nagyobb gondal dolgozzék. Gondolatai szépek, de még nem tudja szépen kifejezni. — Rózsabimbó. Lentiszombathely. Újabb verseiről már küldtünk izenetet. Most is csak megismételhetjük: fejlődését örömmel figyeljük. — S. Gy., Mecsér. Verse tulságosan hosszú ahhoz, hogy közölhessük. Pedig ügyes, sikerült alkotás. — F. J., Markotabödöge. Ezek a versek nem a legsikerültebbek. Formailag több hiba van bennük. Ajánljuk, hogy nagyobb műgondal dolgozzék.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Községünkben a belső utakat rendezték. Volt olyan hely, ahol az utrendezés alkalmával egy árkot kellett betemetni. Most a tulajdonos emiatt beperelt engem. Mi lehet a perből? (Sz. S., Márok.) — **Felelet:** Ha az utak rendezése felsőbb hatósági rendeletre történt, akkor a per kimenetelétől nincsen mit tartania.

Kérdés: Eddig földműveléssel foglalkoztam, most kereskedéssel szeretnék foglalkozni. Hogyan kaphatnék iparendélyt? (E. G. B., Pusztamérges.) — **Felelet:** A kereskedés nincsen iparendélyhez kötve, azt mindenki gyakorolhatja, ha a szükséges iparigazolványt megnyeri. Az iparigazolványt az elsőfoku iparhatóságnál (illetékes főszolgabíróknál) lehet megszerezni.

Kérdés: 1. Hat évvel ezelőtt kivettem a község birtokát és a negyedévi bérletet előre biztosítékképpen letettem. Ezt a negyedévi bérletet követeltem-e jelenleg valorizálva, helyesebben kérhetem-e az összegnek az utolsó negyedévi bérbe való beszámítását? 2. Jobb-e a Nosprasen permetezőszer, mint a rézgálic? 3. Bátyámmal közösen örököltem egy pincét. Bátyám tavaly vett magának másik pincét. Követeltem-e, hogy a közös pincerészt? megfelelő árban, nekem átadja? (Sz. I., Turony.) — **Felelet:** 1. Nemcsak lehet, de a szerződésben bizonyára be is vették, hogy a letett biztosítékot az utolsó év bérösszegébe beszámítják. 2. Igen eredményesen használják a Nosprasen s előnyösebb a rézgálicnál. 3. Követelni nem követelheti, hanem barátságos alapon egyezséget köthet bátyjával, hogy a pincerészt Önnek átadja. A megegyezést mindenestre foglalja írásba.

Kérdés: Babvetőmagot szeretnék kapni. Hová forduljak, mivel a községi előljáróság még eddig nem kapta meg a hivatalos utasítást a babvetőmagigénylések bejelentése végett? (H. S., Makkoshetye.) — **Felelet:** Értesülésünk szerint a babvetőmagkészletet már a jelentkezők tuljegyvezték, úgy, hogy sajnos. Ön nem részesülhet az akcióban.

Kérdés: Hol tenyésztene tengeri nyulakat Magyarországon? (K. M., Cibakháza.) — **Felelet:** Ön valószínűleg házinyulakat keres és nem tengeri, azaz „üregi“ nyulakat, mert ezek szapora és káros vadak. Különböző fajtákhoz tartozó nyulakat tenyészt az Állami Baromfitelep Gödöllőn és a Nyultenyésztőtelep Csillaghegyen (Budapest mellett). Egyes fajtákat sokan tenyésztene. Irja meg, milyen fajtát kíván beszerezni s akkor szolgálunk címekekkel és tájékoztató árakkal.

Kérdés: Lovam légycsipéses és már április elején vérezni kezd és a vézés novemberig tart. Mivel orvosoljam a bajt? (B. M., Berkesd.) — **Felelet:** A lovak nyári vézésének oka egy cérnavastagságú fehér féreg, mely a bőr alatt tartózkodik. Sajnos, a féreg előléseire még szert nem tudunk. A ló munkaképességét s így értékét nem csökkenti. A bőrt gyakran kell mosogatni, a véző helyet pedig a szerszám dörzsölésétől védeni kell.

Kérdés: Huszonháromeves iparos vagyok és tovább szeretnék tanulni. Szeretném a kereskedelmi iskolát elvégezni és érettségit tenni. Hogyan volna ez lehetséges? (T. Gy., Kistelek.) — **Felelet:** A kereskedelmi iskola elvégzéséhez négy polgári iskolai osztály szükséges. Ugy a kereskedelmi, mint a polgári iskolát magánúton is elvégezheti. A magánúton való tanulás esetén a vizsgálatot valamelyik nyilvános polgári, illetőleg kereskedelmi iskolában kell letennie. A vizsgák miatt forduljon az Önhez legközelebb eső polgári iskola és kereskedelmi iskola igazgatóságához.

Kérdés: 1924-ben legelőt vásároltam s az ügyvéd a munkáért tulságos sok költséget számított fel. Én ezért bírósághoz fordultam, hogy állapítsa meg az ügyvéd költségeit. Ha a bíróság is magasan állapítaná meg az ügyvédi költséget, mit tehetek? (A. J., Mohácsziget.) — **Felelet:** Nagyon helyesen tette, hogy az ügyvédi költség megállapítása végett a bírósághoz fordult. Ha a bíróság megállapítja az ügyvédi munkadíjat és költséget, úgy akkor azt vagy meg kell fizetnie, vagy fel kell folyamodnia a felelbbíteli bírósághoz.

Kérdés: A „Vasárnap“ tanácsadójában olvastam, hogy a kényszerű felületi telektulajdonos köteles a kerítést felállítani. Ha most valaki nem állít kerítést, vagy csupán kis gallyakkal keríti el telkét, megbírságozzák-e? (S. P., Mihályfa.) — **Felelet:** A kerítés felállítása attól függ, hogy azt kötelezőleg elrendelték-e, vagy nem. Ha elrendelték, úgy a telket el kell keríteni. A sövénykerítés is megfelelő. Az odatett gally nem számíthat kerítésnek.

Kérdés: 1. Kertem alsó végében szántóföldek vannak és én eleven gyepűt akarok plántálni. Milyen távolságra legyen ez a mesgyétől? 2. Disznót öltem és a leölt állat felét háziszükségletre tartottam meg. Most ezután forgalmi adót követelnek.

Jogos-e? (K. J., Babocsa.) — **Felelet:** 1. A mesgyétől számított két lábnyira. 2. A háziszükségletre visszatartott félsertés után nem kell forgalmi adót fizetnie.

1955. sz. előfizető, Simontornya. Kérdését világosan és szabatosan ismétlje meg és közölje címét, hogy levélben válaszolhassunk.

Kérdés: 1. Almafáim törzsét a féreg teljesen tönkre teszi. Mivel óvhatom meg a fáimat és hogyan írtam a férgeket? 2. Érdemes-e osztálysorsjegyet venni? (B. L., Csongrád.) — **Felelet:** 1. A faragópille hernyóit próbáljuk meg a lyukba bevezetett hegyes dróttal agyonszurni s a lyukat sűrű kátránnyal betömni. Jó eredményt érhetünk el úgy is, ha a lyukba petróleumot fecskendezünk s utána rögtön a nyílást alaposan betapasztjuk. Kezdetben, míg kevés a hernyó, addig igyekezzünk a bajt orvosolni, mert ha elszaporodtak, már nagyon nehéz velük leszámolni. 2. Az osztálysorsjáték, amint a neve is mutatja, sors-, azaz szerencsejáték és a sorsjegyek nyereséggel való kihuzása a szerencsétől függ. Sokan már szép összegeket nyertek, de van olyan is s ez egészen természetes, aki alig nyert, vagy csak a pénzét szokta visszanyerni. Az osztálysorsjátékot az állam rendezzi és az öt osztály sorsjegyeinek kihuzása alkalmával a kibocsátott sorsjegyek felét nyereséggel huzzák ki, ami annyit jelent, hogy minden második sorsjegy nyer.

Kérdés: Milyen szerrel kezeljem a nyári készítésű sajtkat, hogy ne keletkezzen a sajtkban sajtiféreg? (M. A., Mélykut.) — **Felelet:** A levelében említett sajtiféreg az ugynevezett sajtlegy kukaca. A sajtlegyek a sajtoktól távoltarthatók úgy, ha az ablakokat, ajtókat szunyoghálókkal látjuk el és a sajtérlelő helyiséget a nyári hónapokra besötétítjük. A kukacoktól belepert sajtot legjobban mielőbb eladni; ez tulgyorsan érik.

Kérdés: Milyen fajta nyulakat érdemes tenyészteni? (T. P., Izsák.) — **Felelet:** A belga óriás a legkedveltebb hazai husfajta, 5—8 kilogramm testsúlyt ér el. A kosorrunyul 4—6 kilogramm, a bécsi kék 4—5 kilogramm, az ezüstnyul 2—3 kilogramm súlyu lehet. A belga óriást tenyészt az Állami Baromfitelep (Gödöllőn), Sztancsik József (Kispest, Szalay-utca 4. sz.), Horváth József (Kispest, Felsőerdősor 49.), Fekete István (Budapest, Ónodi-u. 5. sz.). Egy tenyészállat ára körülbelül tiz-husz pengő.

Kérdés: 1. Szomszédom kivágott szőlője helyett akácot ültetett és az akácfa már magasra nőtt, áthajlik a földemre és a tőkék emiatt elszáradnak. Mit tehetek az áthajló ágakkal? 2. Kapható-e a mezei és erdei törvény? 3. Mivel lehet az anilinfestéket a kézről lemosni? (P. J., Pusztaszentlászló.) — **Felelet:** 1. Az áthajló ágak levágását követelheti. 2. Kiadóhivatalunkban kapható úgy a mezőrendőri, mint az erdőtörvény. 3. Jól habzó szinszappan és langyos vízzel, vagy ha ez nem vinné le, úgy terpentinnel, vagy benzinnel mossa le.

Kérdés: 1. 1922. szeptemberében nagyobb összeget adtam tehénvásárlásra kölcsön az egyik barátomnak. Mit követelhetek? 2. Egy akácfa árnyékot csinál, de kivágni az idén már nem lehet. Mit tegyek vele, hogy ki ne hajtson? (Hü olvasó, Sárvár.) — **Felelet:** 1. Tekintettel arra, hogy barátja a kölcsönösszeget értékálló jószágba fektette, méltányos az átértékelés. Az adott összeg kamatait is követelheti. 2. Ha már „kivágni nem tudja“ a fát, célszerű lesz az árnyékot okozó ágakat lenyesni.

Kérdés: Leányom végrendeletileg a tőlem ajándék címén kapott és anyai örökségét képező ingatlanát, valamint a hozományát kitevő minden ingó dolgát férjére hagyta, miután le-származójuk nincs. Megtámadhatom-e én, mint özvegy anyja, elhalt leányomnak ezt a végrendeletét és a bíróság előre láthatólag, milyen ítéletet fog hozni? (2015. számú előfizető, Kecel.) — **Felelet:** A végrendeletkezési jog az életbenlévő szülővel szemben ennek törvényes osztályrészét, vagyis a köteles részét nem érintheti, illetve nem ronthatja meg. Ezért az ön leányának végrendelete megtámadható, ön, mint életbenlévő édesanyja által és a bíróság minden valószínűség szerint a végrendeletet köteles rész megsértése címén meg fogja semmisíteni.

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessé javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Kérdés: Kapható-e a Gyarmati Sándor dr. tapasztalatai alapján összegyűjtött baromorvosi könyv, amelyet 1893-ban, Kassán adtak ki? (H. K., Felsőszenterzsébet.) — **Felelet:** Nem kapható.

Kérdés: Kataszteri birtokivünkben van egy katasztrális hold rét, amely a valóságban azonban nincs meg, de évek óta fizetjük utána az adót. Hová forduljunk, hogy a kérdéses földet töröljék? (H. J., Cserháthaláp.) — **Felelet:** A földrész bizonyára meg van, csak hogy vagy más használja, vagy pedig önök esetleg nem mint rétet, hanem mint szántóföldet használják. A kataszteri birtokiveket a községi jegyző kezeli, forduljanak hozzá, hogy betekintést nyerjenek a birtokivekbe. A birtokivekből azután megállapíthatják, hogy esetleg, ki más használja a kérdéses földterületet és azután az illetékes pénzügyigazgatóságnál az adó törlése és esetleg az illetéktelenül fizetett adók visszatérítése végett is eljárhatnak.

Kérdés: Van-e A és D alaphangu klarinéthez szóló kotta? (D. J., Békéscsaba.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban kapható: Százegy magyar népdal, ára 4.50 pengő.

Kérdés: Harminc katasztrális hold legelőt kaptunk a vagyonváltási földkezből. A föld fele lapályos, vizenyős terület. Lehetne-e ezt a területet magunk között felosztani és ha igen, hová forduljunk? (A. J., Pat.) — **Felelet:** Kérelmüket, amint azt a kérdésben írta, ugyanazzal az indokolással, adják elő az Országos Földbirtokrendező Biróságnak (Budapest, V., Klotild-utca 15. szám).

Kérdés: Kiskorú gyermekem részére annak idején a nagyváradi árvaszékhez hatszáz koronát tettem le. Hogyan lehetne ezt az összeget most megkapni? (B. S., Ártánd.) — **Felelet:** Megszállt területeken levő követelésekre közeljövőben indulnak meg a tárgyalások s ezeknek befejezését meg kell várnia.

Kérdés: Mennyi az értéke az 1915. évi kettőezer koronának? 2. Mennyi az értéke az 1920 május havi ötszáz koronának? (K. S., Kustánszeg.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 1700 pengő. 2. Körülbelül 18 pengő.

Kérdés: Köteles-e az olvasókör az általa rendezett táncmulatság után forgalmi adót fizetni? (Ifj. G. Gy., Kölesd.) — **Felelet:** Az olvasókör által rendezett táncmulatságok után, véleményünk szerint, nem jár forgalmi adó. Ha tehát mégis kívánnák az adó megfizetését, úgy fellebbezzék meg ezt a pénzügyigazgatóságnál.

Kérdés: 1927 október 9-én házat vettem és ez év februárjában fizetési meghagyást kaptam, amely szerint igen tetemes összeget és késedelmi kamatot kellett fizetnem. Jogosan jártak-e el velem szemben? (4030. számú előfizető, Gyoma.) — **Felelet:** A házadó a birtokot terheli. Ha az adásvételi szerződésben szabályozták, hogy ki meddig köteles a házadót fizetni, akkor erre nézve a szerződés irányadó. Különben pedig az adóhivatal a házbirtokosra veti ki az adót. A házadó községekben a ház belértékének, vagy haszonértékének 15 százaléka.

Kérdés: 1. 1926. és 1927. évben a helybeli Hangya Szövetkezetnek pálinkát adtunk el és a szövetkezet most egy és félszázalékos követel tőlünk vissza, bélyegilleték fejében. Jogos-e ez a követelés? 2. Állíthat-e fel szeszfőzdét magánember is, vagy csak részvénytársaság? 3. Hol kapható a „Vasárnapi könyv”? (2394. számú előfizető, Gyöngyöspata.) — **Felelet:** 1. Ha a pálinka eladása után szerződést kötöttek, akkor a szerződés illetékét annak kell megfizetnie, aki a szerződésben erre köteleességet vállalt. Ha azonban a kérdéses illetéket abból az okból kérik, hogy a vételárról nyugtát állítottak ki és a nyugtát a pénzfelvévők nem bélyegezték felül, akkor természetesen a vevővel együtt az eladók is szavatolnak a nyugtabélyegilleték megfizetéséért. 2. Pénzügyigazgatóságtól kapott engedély alapján nemcsak részvénytársaság, hanem magánember is kaphat szeszfőzésre engedélyt. 3. Az Országos Közművelődési Tanácsnál, Budapest, VIII., Stáhly-utca 2.

TRÉFÁK

Jól házasodott.

— Hallom, jó házasodtál, Feri.
— Hála Isten!
— Hányan lesztek a háznál?
— Hát én, meg a feleségem, az apám, meg az anyám, két idősebb mostoha leány, meg a katona testvérük. Három fiatalabb leány, meg két süldő gyerek.
— No tehát jól beházasodtál!
— Meghiszem azt, tizenegy ingyen napszám, ha dolgozunk.

(Beküldte Mónok Sándor Márokföldéről.)

Borbélynál.

A borbélyszékben megszólal egy ember:
— Mondja, mester, milyen vasból van az ön borotvája?
— Acélból!
— Hát azért hányta a szemem a szikrát.

(Beküldte Pátkai István Ósiből.)

A két szomszédasszony.

— Jaj szomszédasszony! Mit gondol, meghalt a Tógyerné, pedig egy órával ezelőtt még semmi baja sem volt.
— Jaj, Uram Isten segíts meg, hát hogy történt?
Jancsi bácsi, aki hallotta a két asszony sipitőzésát, közbeszólt:

— Hm, nemcsak az halt ám meg, hanem a József is!
— Melyik József? — kérdezték az asszonyok kíváncsian, újabb halálesetre gondolva.
— Hát a Ferenc József! — felelte Jancsi bá' ravaszul.

(Beküldte Molnár István Nagypallról.)

Cigányhumor.

Janku cigányhoz beállít a komája, hogy kölcsönkérje a szamarát
— Nagyon szívesen adnám, de éppen az imént vitte el a sógorom.
Miközben ezt mondta, a szamar kint ordítani kezdett.
— Te, iszen itthon ordít a szamarad — felelte a koma.
Mire Janku dühösen felhorkan:
— Miféle szemtelenség ez, more? Hát te inkább hiszel a szamaram szavának, mint az enyémnek?

(Beküldte ifj. Szakál József Kercáról.)

Okos ember a jövőre is gondol.

Valaki kérdezte:
— Miért mosolyognak a diplomaták mindig, mikor társalognak?
A felelet így hangzott:
— Hogy alkalomadtán az igazságnak megfelelően mondassák: hiszen erről sohasem beszéltünk komolyan!

(Beküldte Kelemen István Agyagostól.)

Mi használt?

Orvos: Tehát végre megszűnt a nagyfoku idegessége?
Ur: Hála Istennek, már vége!
Orvos: Na, ugy-e, mondtam, hogy azok a porok csodás hatásúak, azoktól el kell mulni az idegességnek!
Ur: Azt hiszi, hogy a porai segítettek rajtam? Fészkes fenét! Tegnap végre elutazott az anyósom!

(Beküldte Baráth János Belvárdról.)

A kis türelmetlen.

Kisfiu: Mondja, bácsi, soká marad még nálunk?
Vendég: Miért kérde, kicsikém?
Kisfiu: Mert éhes vagyok és a mama azt mondta, hogy mihelyt ez a kellemetlen fráter elmegy, azonnal eszünk.

(Beküldte Papp József Ujfehértóról.)

Igaza van.

Bögölye ur feleségével uton van, tengeren járnak. A hajó léket kap és süllyedni kezd.
— Szent Isten! — kiált kétségbeesve Bögölyéné. — A hajó léket kapott és elsüllyed!
— Mit kiabálsz? — kérdi méltatlankodva Bögölye ur — hisz nem a tied ez a hajó!

(Beküldte Végel János Mélykutról.)

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR

Kitűnő gyártmányu
szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: **TERÉNY S. -né.**

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362-17.

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

Sz kutya B 1929 T

(Beküldte Aracs Sándor és Bornok Mancsi Kispeterdről.)

2. Betű- és szórejtvény.

K V épület

(Beküldte Kolb Péter Kocsoláról.)

3. Szórejtvény.

égítést 4 hetes (o = ó) os

(Beküldte ifj. Balla Ferenc Gyuláról.)

4. Betű- és szórejtvény.

ven ven ven **8** z e E E A R E E E E

(Beküldte Borbás Sándor Istvándiból.)

5. Pótlórejtvény.

— ét — ukor — áda — ólya — ó — ap
— tel — ár — ap — él — era — ranka
— él — llés — anyag — l — pa — stb.

(Beküldte Engárt Mariska Fegyvernekről.)

6. Szórejtvény.

M köd A M

(Beküldte Almásy Pál Tiszabőrről.)

7. Szórejtvény.

ozaf

(Beküldte ifj. László Ferenc Szalafőrről.)

8. Pontrejtvény.

**H . z . d . a . r . n . ü . e . l . n . l
l . g . h . v . ó . a . y . r**

(Beküldte Noskó Márkné Fábrián Emília Cserhátszentivánról.)

9. Szórejtvény.

**veszteség a $\frac{v}{A}$
(á = a)**

(Beküldte Antal Gyula és István Csesztregéről.)

10. Szórejtvény.

tölgy V gally Ó

(Beküldte Máyer István Sióagárdról.)

11. Szórejtvény.

k k k eröd

(Beküldte Varga Lajos Sályról.)

12. Pótlórejtvény.

— ezsgő — ó
— mlő — r
— ojas — agy
— röm — innye
— iók — ra
— dő — ajz

(Beküldte ifj. Máyer Márton Sióagárdról.)

13. Szórejtvény.

Arany János Tompa Mihály Petőfi Sándor

(Beküldte Karli János Sályból.)

14. Szórejtvény.

**Gyomór V 1 P 40 f
(h = v)**

(Beküldte Hanzséros Imre és Weisz Gyula Sopronból.)

15. Szó- és betűrejtvény.

**+ & • dug v e e
é y e e**

(Beküldte Walter Antal Bácsalmási Szőlőkből.)

16. Betű- és szórejtvény.

csárdás T R M

(Beküldte Szalay István Ménfőrről.)

17. Betűrejtvény.

$\frac{gy}{ö}$ gy gy gy gy

(Beküldte Marics Ferenc Miháldról.)

18. Betű- és szórejtvény.

**csalfa A A A k k k k
A A A**

(Beküldte Bertalan József Rinjakovácsiból.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 21-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 15-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Bronzöntés.**
2. Pótlórejtvény: **Dunántul.**
3. Betű- és szórejtvény: **Félrevert harangok.**
4. Betű- és szórejtvény: **Erőben a hatalom.**
5. Pontrejtvény: **Trianon.**
6. Pótlórejtvény: **Husvét.**
7. Névrejtvény: **Leventeegyesület.**
8. Névrejtvény: **Kolozsvár.**
9. Pontrejtvény: **Husvétüi mulatság.**
10. Betű- és szórejtvény: **Fedák Sári.**
11. Betű- és szórejtvény: **13 vértanu.**
12. Pontrejtvény: **A rest többet fárad.**
13. Betű- és szórejtvény: **Tul a Dunán Baranyában van egy kislány.**
14. Szórejtvény: **Pósa Lajos.**
15. Névrejtvény: **Arany János.**
16. Szórejtvény: **Szertelen.**
17. Betűrejtvény: **Ékesség.**

Helyesen megfejtették: Rostás Mariska, Dobó Lajos, Giczi István, ifj. Borsos István, Asztalos János, Békefi László, Mezey Juliska, Lengyel Zoltán, Kucsma Irénke, ifj. Karakas Bálint, Szücs János, Ernst István, Balácsi Bálint, ifj. Csordás Sándor, Hencze Vilmos, Haramza Mariska, Wessely Mihály, B. Kiss Lajos, Sztraka Ferenc, Farkas Pál, ifj. Szabegyházi János, Barnok Mancika, Buzás Sándor, Rábai Balázs, B. Kiss Imre, Matthesz Pál, Petrovics József, Hidegh Vilma, Farkas Károly, Peták Vilmos, Gudmann István, Vigh Sándor, ifj. Varga András, Tóth Benedek Sándor, Vörös Franciska, Tóth Benedek István, Janota Lajosné, Varga Áronné, Varga Zsuzsika, Dankó János, Gulyás László, Balázs András, Czédli József, László Ferenc, Somogy Istvánné, Werkmann János, Ley Béla, Schleicher József, Szentgyörgyi István, Gere Ferenc, Turós Ferenc, Gere Viktorné, ifj. Gál József, ifj. Csicei István, Illés Ferenc, Kolb Péter, Pál István és Kenyeri községi előljáróság.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Gál József (Füzesabony), Tóth Benedek István (Orosháza), Rábai Balázs (Püspökkladány), Hidegh Vilma (Szakony) és Szücs János (Pereked).

A 16-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 32.
 A Győri Waggongyár szekérkerék gyártmányainak vezérképvisellete

Rába
szekérkerék
 hajlított talppal vasalva. — Tökéletesen száraz faanyag! — Rendkívül tartós! — Készül minden járatos mérethez.

ÖRÖM ÉLNI!

REGÉNY. IRTA TURCHÁNYI ISTVÁN.

(15. közlemény.)

— Ide hordjál fácskát, itt rakjuk meg a tüzet. Ké- szítsd ki a tepsit, meg a tányérokat, szépen, rendesen. Száraz ágakat gyűjtsél, hogy ne füstöljön nagyon. Te pedig — fordult az urához — ne igyál annyit, mint a gö- dény... Hiszen eleven patakot csinálsz magadból!

— Lelkem, sárkányom, ha nagyon szomjazom! — nevetett a postamester. — Csak nem akarod, hogy el- emésszen a szomjuság!

— Hallgass, hallgass, te feneketlen kut, ha hajad lenne, megtépném most a sörényedet!

— Hehe, van ám nekem eszem! Tudom én, hogy miért hullattam el a hajamat!

— Vén imposztor! — hallgattatta el őt az asszony, azután sebbel-lobbal a jegyzőékhez sietett.

— Várjatok lelkecskéim, csak egy keveskét. Lesz mindjárt jó rántotta, mindjárt meggyújtjuk a tüzet...

Kömlődy ezalatt pillanatra sem hagyta el Piroskát. Ott álltak most is az erdő szélén, még mindig szótlán megilletődéssel a szívében.

Kömlődy az égre emelte a tekintetét.

— Eső lesz, — mondta azután — még pedig hama- rosan. Aligha jutunk ma fel önökhöz...

Piroska elkedvetlenedett.

— Ó ne ijesztgessen... Vigasztalan lennék, ha nem jutunk fel a romokhoz...

Kömlődy a lobogó tűz körül heverők felé mutatott.

— Ebéd után már itt lesz az eső... Akkor pedig nem mozdulunk ki a fák közül...

Piroska egészen elszomorodott. A szeme fényleni kezdett. Gábor meg abban gyönyörködött, hogy milyen hamar megerednek ennek a szépséges leánynak a köny- nyei. Aki ilyen, az tiszta lélek...

Ám a leány most hirtelen felkapta a lecsüggesztett fejét. A keze rásimult Kömlődy karjára. A férfi csodál- kozva figyelt:

— Kömlődy, — mondta a leány s most már friss tüzek lobogtak a szemében — le tud mondani az ebédről?

A férfi elmosolyodott.

— Gondolkodás nélkül...

A leány ujjai ráfeszültek a férfi karjára.

— Arra gondoltam, hogy hagyjuk itt őket tüzestől, ebédestől... Vágjunk neki mi ketten a hegynek... Aka- rom, hogy a csucson legyünk... Mi ott fogunk állni a magasban, ők pedig itt alant szalonnát pirítanak és rán- tottát készítenek... Elkísér, Kömlődy?

Tüzes lelkesedés tette perzselővé a hangját. Gábor megszorította a kezét és mélyen az arcába hajolva, bele- csodálkozott a szemébe.

— Elkísérem-e? A világ végére is... — suttogta forrón.

És már ragadta is magával. Egymás kezét fogva, törtettek fel a meredek hegyoldalon, lihegve és kitüze- sedett arccal... Belső láz hajtotta őket, nem érezték a kövek keménységét, az ágak tövises-tüskés korbácsüté- seit, mosolyogva törtek előre, egyre magasabbra, egyre magasabbra a csucs felé... A szívéük friss indulót mu- zsikált, mosolyogtak s az ujjai görcsösen fonódtak egy- másba. Már a hegy közepén jártak, már mélyen alattuk volt a világ... A fejük felett pedig összetorlódtak a go- molygó, fekete fellegek. Messziről mély morgással höm- pölygött ide a mennydörgés, azután egyre közelebb s kö- zelebb csaptak össze a tusázó felhőtömegek. A homályos erdőt kísérteties fényvel világították meg a cikázó vil- lámok. És egyszerre kipp-kopp... Megeredt az eső és végigpaskolta a szomjas faleveleket.

— Villámlik... — suttogták egymás felé különö- s, lázas hangon és szorosabban fonódtak össze az ujjai- k. Fel, fel a csucsra, megállás, pihenés nélkül! Két forró sziv szárnyalt itt az ég felé...

És egyszerre véget ért az erdő s kitárult előttük gomolygó felhőivel az égbolt...

A csucson voltak...

Előttük a mohos kövű, omlott-bomlott falu vár, a mult, fejük felett a mennydörgő, villámoktól sistergő ég, hátuk megett a homályos erdő... De ők mindebből sem- mit sem láttak s nem érezték a fáradságot, az esőt, a szél dühös rohamait... Egymás képével volt tele a lel- kük, egymást nézték és mindenről megfeledkeztek. A zi- vatar elektromos feszültséggel terhes levegője ejtette meg mindkettőjüket... Ereikben zugott a vér...

Ott álltak a romok mellett, a szédítő magasban és összebujva figyelték csodáktól megigézett szívvvel a vil- lámló eget. Egy siketítő csattanásra a leány ijedten fel- sikoltott és a férfihoz simult, mintha védelmet keresne mellette. Gábor magához ölelte a remegő, finom leány- testet és büszke daccal, diadalmasan nézett farkasszemet a gomolygó fellegekkel. Hiszen mindent vállalt volna ezért a leányért, akit a karjai közt tartott! Ugy érezte: az üdvösséget őrzzi, a mennyországot szorítja magához.

Az eső elállt, de ők ezt nem vették észre. A völgy tulsó oldalát még végigpaskolta a zápor, de a fejük fe- lett már meghasadtak a felhők és elővillant a kék ég.

S ebben a pillanatban, szemközt velük, a gomolygó felhőkkel elborított égen felragyogott a szivárvány álom- szép színekkel mosolygó hidja. Alant vakítóan csillogtak a fűszálakon megülő vizesöppök, mintha gyémánttal hin- tették volna tele az egész völgyet. S ők kábultan csodál- ták a pompázatos szivárványt... Az arcukon üdvözült mosolygás ragyogott s ahogy egymást szorosán átölelve álltak a magasban, mintha nem is emberi lények lettek volna...

A szemük megtelt a szivárvány színeivel, a lelkük be- itta ragyogását s ekkor a férfi szája a leány ajkára ha- jolt. Egy pillanatig egymásra meredt a szemük, azután összetapadt az ajkuk... Két éhes, szomjas, marcangoló ajak...

A szivárvány volt az oka, hogy így történt...

Alant már előmerészkedett a fák közül a társaság. Valamelyiküknek a magasba tévedt a szeme s felkiáltott:

— Nézzétek csak! Ott vannak!

S felmutatott a csucsra.

Mindnyájan odanézték. Ott állt a leány s a férfi, összeölelkezve, egymás ejkáról szürcsölve az üdvösséget. Felettük napsugártól áthevülten izzott az ég azurja, mö- göttük megifjulva, megszépülve fehéredtek a romok. Az a hosszú-hosszu csók még a mohos, omlott bástyafalakat is megszépítette... Minden mosolygott körülöttük s lenn a völgyben mosolyogni kezdett Galambos is. A fele- sége a szemét törülgette meghatottságában, a férje azon- ban most sem vesztette el a lélekjelenlétét.

Felkapott egy poharat és a telhetetlen ajku fiatalok felé emelte:

— Erre már inni kell egyet! — rikoltotta vidáman.

Ők ketten pedig, ott a csucson, nem győzték oltogat- ni az ajkuk szomjuságát. Csak sokára rebbent meg a leány szeme... A teste remegni kezdett s mély sóhajtás szakadt fel ajkáról.

— Édes... édes... — suttogta a férfi s Piroska könnyes szemmel mosolygott rája.

— Édes... édes... kicsi menyasszonyom... tin-

dérasszonykám... — suttogta Gábor s ezek a bolondos szavak olyan szent szózatnak tündek fel a leány előtt.

— Szeretsz?

A leány fátyolos szemmel bölintott.

— Az asszonykám leszel?

Felelet helyett Piroska ismét odanyujtotta az ajkát.

Fenn állottak a csucson. Üdvösséges zenét zengett a szerelmes szívük, a vérük a boldogság dalát harsogta. Tul a völgyön ismét napsugárban fürödtek a hegyek, frissen virult az erdők zöldje, milliárd esőcsepp csillogott a réteken. A gomolygó felhők messze jártak már, elüzte őket a forró, arany nap...

S ekkor Gábor meglengette a kalapját az ég felé és ittasultan bekiáltotta a mindenségbe:

— Öröm élni!... Öröm élni!...

Azután boldogságtól csordulásig megtelt szívvel ismét magához ölelte a leány remegő testét....

— Öröm élni!... Öröm élni!... — visszhangozták a bércek s az azur ég meleg ragyogással mosolygott alá a férfiúra, aki két izmos karjával a mindenséget ölelte a szívéhez.

(Vége.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április 29-én, vasárnap.

Kirakodóvásár: Csongrád.

Április 30-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Acsa, Arló, Balatonkiliti (sertésvásár bizonytalan), Bácsalmás, Bába, Bonyhád, Hosszúhetény, Kiskőrös, Komárom, Kölcse, Kötelek, Magyaróvár, Mátészalka, Mernye (sertésvásár bizonytalan), Mór (sertésvásár bizonytalan), Nagyatád (sertésvásár bizonytalan), Sárospatak, Selye, Szikszó, Tiszánána, Vámospercs, Veszprém felsőváros, Zalaegerszeg. — **Állatvásár Balassagyarmat, Devecser** (sertésvásár bizonytalan), Nagyvácsány, Zirc (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Szentendre.

Május 1-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Csorna, Gyékényes, Iván, Kölesd, Majs, Marcali, Nagykanizsa, Sátoraljaujhely, Tököl, Vásárosnamény. — **Állatvásár:** Bicske (sertésvásár bizonytalan). — **Marha-, sertés- és kirakodóvásár:** Szentgotthárd. — **Kirakodóvásár:** Balassagyarmat, Nagyvácsány, Zirc, Devecser.

Május 2-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Kaposvár (sertésvásár bizonytalan), Magyarszentiván, Nagylengyel, Nyárad, Nyirlugas Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vésztő. — **Állatvásár:** Kunhegyes, Kisterenye. — **Kirakodóvásár:** Bicske. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány (bizonytalan).

Május 3-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Enes, Hetes (sertésvásár bizonytalan), Ibrány, Jákóhalma, Onód, Pellérd, Tótszerdahely, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Celdömölk, Mezőtur Tiszafüred. — **Kirakodóvásár:** Kisterenye.

Május 4-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Alspaty (sertésvásár bizonytalan), Buj, Karád (sertésvásár bizonytalan), Sükösd, Zalaegerszeg. — **Állatvásár:** Földeák, Gyöngyös. — **Kirakodóvásár:** Mezőtur.

Május 5-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Kénes, Mezőkovácsháza, Ráckozár, Tápiógyörgye. — **Kirakodóvásár:** Földeák.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 23-án.)

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza 76 kg-os tiszavidéki 33.65—33.90, felsőtiszai 33.60—33.80, egyéb 33.45—33.65, 77 kg-os tiszavidéki 33.95—34.20, felsőtiszai 33.85—34.10, egyéb 33.70—33.95, 78 kg-os tiszavidéki 34.35—34.55, felsőtiszai 34.25—34.45, egyéb 34.05—34.25, 79 kg-os tiszavidéki 34.65—34.85, felsőtiszai 34.55—34.75, egyéb 34.35—34.60, 80 kg-os 34.80—34.95, felsőtiszai 34.70—34.85, egyéb 34.50—34.65, rozs pestvidéki 32.75—32.85, más 32.65—32.75, takarmányárpa elsőrendű 30.50—31.25, közép 30.00—30.20, sörárpa felsőmagyarországi 33.50—34.50, egyéb 32.00—32.50, köles 28.50—30.50, zab elsőrendű 34.25—34.50, közép 34.00—34.25, tengeri tiszántuli 28.40—28.70, egyéb 27.50—27.75, buzakarpa 23.50—23.75 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza májusra 33.60, októberre 31.30, magyar rozs májusra 32.80, októberre 27.00, tengeri májusra 27.70, júliusra 28.50 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 56—60, duplanullás finom tészaliszt 50—53, nullás 50—53, kettős főzöliszt 48—51, négyes kenyérliszt 46—50, hatos 42—56, nullás rozsliszt 50—54 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak: Árak nyersáruért 100 kilónként, minőség szerint: Bab, fehér 49—51, bab, tarka 34—36, bab, fűrj 51—53, baltacimmag 65—70, borsó, Viktória, vetési célokra 65—70, borsó, Viktória, hántolási célokra 40—45, bükköny, tavaszi 30—32, csillagfürt 25—26, csibehur 35—40, cukoreirok 34—36, fehérhere 190—220, kendermag technikai célokra 48—50, köles, fehér 45—50, köles, vörös 30—32, köles, szürke 28—30, lenese, aprószemű 35—37, lenese, középszemű 74—78, lenese, nagyszemű 130—150, lenmag 48—50, lóhere, nyers, nagyarkás, nem tisztítható 100—110, lóhere, nyers, nagyarkás, tisztítható 120—130, lóhere, nyers, nagyarkamentes 135—165, lóhere, vörös bárcával ólomzárólt 180—185, lóhere, fehér bárcával ólomzárólt 190—195, lucerna, nyers, nagyarkás, nem tisztítható 160—170, lucerna, nyers, nagyarkás, tisztítható 175—185, lucerna, nyers, nagyarkamentes 195—200, lucerna, vörös bárcával ólomzárólt 235—245, lucerna, fehér bárcával ólomzárólt 265—275, mák, étkezési célokra 58—70, muhar 50—54, mustár 40—45, nyulszapuka 150—170, pohánka 26—28 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 26—26.50, borsókorpa 27, buza-konkoly 23.50—24, buzakarpa 24.25—24.50, buzatakarmányliszt 27—27.50, gabonamoslék szárítva 29.50, konkolydara 24.50—25, köleshéj darálva 14.50, lenmagpogácsa 32.50—33, napraforgópogácsa 29—29.50, repcepogácsa 27, répaszelet szárított 16.50—17, rozskonkoly 23.50—24, rozskarpa 24.25—24.50, rozstakarmányliszt 27—27.25, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 31.50—32 pengő.

Takarmánypiac. Árak métermázsánként pengőben: Réti széna, elsőrendű, 6 14—15, réti széna, másodrendű, 6 10—13.50, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—9, muharszéna 16—17.50, alomszalma, elsőrendű 6, másodrendű 5—5.50, zsuppszalma 6 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós, elsőrendű 1.48—1.60, kivételesen 1.68 pengő kilogrammonként, másodrendű 1.20—1.40, élő bárány 1.25 pengő kilogrammonként élősúlyban, 1 darab gödölye 5 pengő lábbon.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.88—0.94, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.98—1.08, 1½—2 éves üszök 0.90—1.20, 1½—2 éves tinók 0.88—0.96, friss fejőstehen 1.16—1.30 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Bika magyar másodrendű 0.72—0.96, harmadrendű 0.68, tarka elsőrendű 0.90—1.02, kivételesen 1.08, másodrendű 0.78—0.88, harmadrendű 0.68—0.76, ökrök magyar elsőrendű 0.94—1.12, másodrendű 0.72—0.92, harmadrendű 0.60—0.70, tarka elsőrendű 0.92—1.12, kivételesen 1.16, másodrendű 0.72—0.90, harmadrendű 0.50—0.70, tehén magyar másodrendű 0.72—0.88, harmadrendű 0.56—0.60, tarka elsőrendű 0.86—1, kivételesen 1.04, másodrendű 0.66—0.84, harmadrendű 0.48—0.64, bivaly magyar 0.60, növendékmarha 0.96, kicsontozni való 0.32—0.46 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: Csikó 40—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 330—600, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 200—460, szamar 70—90, öszvér 90, alárendelt minőségű lovak 25—275, vágólovak 25—170 pengő darabonként.

Sertésvásár. Árak: Elsőrendű öreg zsirsertés 1.48—1.50, másodrendű 1.38—1.42, fiatal nehéz 1.62—1.64, kivételesen 1.66, közép 1.60—1.64, kivételesen 1.66, könnyű 1.28—1.40, szedett közép 1.50—1.52, angol urasági 1.60—1.64, szedett 1.36—1.44, süldő 1.42 pengő

LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
KŐTSZERLÁDÁK, SZÁRNY-
SZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

kilogrammonként élősúlyban. — *Vágónidi zártságár:* Szalonna felsértes 1.92—2.02, szalonna nagyban 1.80—1.84, hus 1.60—2.24, zsír 1.94—1.98 pengő kilogrammonként.

Husvásár. *Marhahus nagybani ára:* Marhahus elsőrendű egészben 1.70—1.90, hátulja 1.84—2.08, eleje 1.66—1.80, másodrendű egészben 1.24—1.44, hátulja 1.46—1.70, eleje 1.08—1.30, csontoznivaló 0.70—1.04, növendékmarha elsőrendű egészben 1.48, borju 1.90—2.40, juh 1.30—1.44, zsiger 0.44—0.70, faggyu 0.50—0.84, csont 0.24—1, marhahaj 1.20—2.50, orr és köröm 0.30—0.40, láb 4 darab 2.60—5, pacal egészben 0.90—1.20, kilogrammonként 0.14—0.18, marhabél 7—7—60, borjufodor egészben 0.64—0.70, kilogrammonként 0.15—0.20, juhbél 0.80—0.96, marhavér 0.18 pengő. — *Marhahus, a nyílt piacon:* Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fortó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — *Borju- és juhhus.* Borjucomb felszeletelve 300—440, sütnivaló 200—360, pörköltnek való 160—240, juhcomb 180—250, juhgerinc, lapocka 140—200, pörköltnek való 120—160, báránycsont 200—240, hátulja 220—300 fillér kilogrammonként. — *Sertéshus:* Friss karaj 260—400, friss tarja, comb, lapocka 240—300, friss oldalas 208—280, kocsányának való 80—160, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, olvasztanivaló szalonna 180—210, sózott kenyérszalonna 200—260, füstölt 220—260, hárj 224—236, zsíros tepertő 200—260, helybeli sertésszár 220—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Élő állatok a nyílt piacon:* Tyúk 400—600, csirke 200—450, káppan 500—900, ruca 400—1200, lud 600—2400, pulyka 800—1400 fillér darabonként. — *Leölt állatok:* Tyúk 240—320, csirke 260—340, hizott ruca 330—380, sovány 280—300, hizott lud 280—380, sovány 260—280, hizott pulyka 280—340, sovány 250—280, ludmáj 600—1600, ludzsír és hárj 330—440, ludaprólék 180—200 fillér kilogrammonként. — *Tojás:* Friss teatojás 10—12, főzőtojás 9—1 fillér darabonként.

Hal. *Élő állatok a nyílt piacon:* Harcsa 500—600, felszeletelve 1000, csuka 240—300, ponty 200—300, kárász 180—200, compó 200—240, apró kevert hal 160—170 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. *A nyílt piacon:* Teljestej 37—41, lefőzött 14—16, tejszín 320—360, tejföl 180—200 fillér literenként, centrifugált teavaj tömbben 640—700, 10 dkg-os csomagolásban 700—760, főzővaj 480—560, szedett vidéki vaj 480, juhvaj 540—560, tehénturó 100—140, sovány tehénturó 80—100, juhturó 300—360, kevertturó 200—340, lipői turó 360—400, hazai ementáli 480—600, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Szárzafőzelék és szárzészta. *A nyílt piacon:* Lencse 70—108, hántolt egész borsó 90—160, feles 80—130, fehér aprószemű bab 40—60, nagyszemű 46—80, színes 46—80, finom árpakása 80—100, durva 60—72, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. *A nyílt piacon:* Sárgarépa 30—50, zeller 50—120, őszifajta kalarábé 24—40, kevert zöldség 30—50, makói vöröshagyma

38—48, közönséges 30—42, fokhagyma 30—70, cékla 24—40, fejeskáposzta 24—40, savanyított káposzta 30—50, kelkáposzta 40—100, kilogrammonként, fejessaláta darabja 10—40, torma 60—180, rózsburgonya 20—30, közönséges 10—18, kifli 24—36, tömör csiperkegomba 300—700, szárított gomba 600—1600 kilogrammonként, hónaposterek csomója 8—60, ecetes ugorka 100—160, vizes 70—80, savanyított zöldpaprika 100—160, spárga 200—500, sóska 40—160, tisztított papraj 30—60, gyökeres 20—32 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér literenként.

Gyümölcs. *A nyílt piacon:* Nemes fajalma 100—220, közönséges 40—140, aszaltszilva 60—100, szilvaiz 140—170, gyümölcsiz 160—400, nagy papirhéjú dió 140—150, dióbél 400—600, héjazottogyoró 300—400 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. *A nyílt piacon:* Édesnemes paprika 440—640, gulyás 380—560, rózsa 280—400, erős 200—320, kereskedelmi 160—240, kék mák 110—140, közönséges 100—120, pergett méz 220—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges házisziniszappan 100—128 fillér kilogrammonként.

Fapiac. *A fogyasztókkal való forgalomban válogatott lucfenyődeszke 124—132. Elsősztályú áru 24 mm, vastag, 120—155, másodsztályú áru 100—105, harmadsztályú áru 84—88, lécs 88, lucfenyő zárléc 96, faragottfa alapára 68, fűrészelt fa 6 m.ig 75—80 pengő köbméterenként ab raktár. Keményfajánemekben a kereslet további gyengülést mutat, mert a külföld érdeklődése megcsappant. Tölgyrönk minősége szerint 40—55 pengő vagonba rakva, furnérrönk 85—100 pengő köbméterenként.*

Borpiac. Homoki vidéken 10—12 fokos kadarka bor 4—4.60, erősebb kadarka 5, zöld-fehér parasztáru 4.40—5, urasági teteleké 5—5.50, igen finom édeskés pedig 6—6.50 pengőig. Fenti árak a termelőállomáson, seprő nélkül, Malligand-fokonként és hektoliterenként értendők.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára április hó 16-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben levő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. *Egy pengőnél többre kerül egy darab:* angol font 27.85 (28); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10 (1.10½) pengő. — *Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:* csehkorona 16.90 (16.98); szerb dinár 9.97 (10.07); francia frank 22.50 (22.70); lengyel zloty 64.05 (64.35); román lei 3.55 (3.60); olasz lira 30.10 (30.30); osztrák schilling 80.30 (80.65) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.10 (23.30); ezüst korona 0.38 (0.40); régi ezüstforintos 1 (1.10); ezüst ötkoronás 2 (2.10) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérintő

„RATINOL“

Biztos hatású irtószer, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja RATINOL LABORATORIUM, BUDAPEST VII., Marányi-utca 36. szám.

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás. Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben)

Ekék, ekealkatrészek,

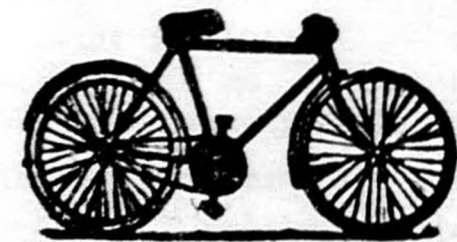
boronák, kapálóekék, fűkaszalók

marokrakó és kéveköto aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répvágók, daralók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál

szerezhetők be legjutányosabban.

A világot 32 év óta THE CHAMPION uraló eredeti angol

kerékpárokat mélyen leszállítva, havi 20—30 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg-lánc, pedálokat nagybani gyári áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től. Gyermek biciklik olcsón kaphatók. Láng Jakab és Fia kerékpárgyárosok, Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a 700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben szerezheti be!

★

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámla-betétek a HANGYA központnál gyümölcsöz-tethetők!

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőről készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőről, továbbá munkásbakkancsek a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszmuáruosztályánál.

Kölesönt óhajtóik iordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J 418-79. Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen kötelezvényre kaphatnak 5—10 évre. Zöldhitelek és terményelőleg! Kölcson ajánlókat jutalékban részesítünk.